

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

---

gehouden op 26 mei 2003

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Ingekomen stukken	2
Vaststelling van de agenda	2
Vaststelling verslagen	2
Benoeming leden statencommissies	
Verkiezing leden Eerste Kamer der Staten- Generaal	2
Mondelinge vragen	3
Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme	3
- <i>Motie A (aangenomen)</i>	13
Voorjaarsnota 2003 en 3e wijziging begroting 2003	18
- <i>Motie B (aangehouden)</i>	19
- <i>Motie C (aangenomen)</i>	21
- <i>Amendement D (verworpen)</i>	22
Upgrading TT-circuit Assen, fase 4	29
Cofinanciering INTERREG- project Oranjerie; complementeren tuin De Buitenplaats te Eelde	31
Aanwijzing leden algemene ledenvergadering IPO	33
Bestedingsvoorstel gebundelde doeluitkering 2003	33
Conceptontwerpbegroting 2004-2007, concept- jaarrekening 2002 en concept-Jaarverslag 2002 IPO	35
Benoeming nieuwe accountant van de provincie Drenthe	35
Sluiting	35
Toezeggingen	36

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 26 mei 2003 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin,
voorzitter

de leden (51 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
W.A.R. Boer (PvdA)
H.C.E. Boerland (VVD)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
J.W.M. Engels (D66)
A. Faber (CDA)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
C.D. de Jong (LPF)
K. Jonker (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
J. Pereboom (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
G.H. Reukema (CDA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)

mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
K.J. de Vries (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van
Drenthe

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks, gedeputeerde
mevrouw A. Edelenbosch, gedeputeerde
mevrouw A. Haarsma, gedeputeerde
J.H. Schaap, gedeputeerde
S.B. Swierstra, gedeputeerde
J.D. Nauta, directeur-secretaris

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (09.30 uur).

B. Mededelingen

Geen.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1. en A.2. conform de voorgestelde behandeling af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Er zijn geen voorstellen binnengekomen ter aanvulling van de agenda.

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

E. Vaststelling verslagen van de vergaderingen van 20 maart en 2 april 2003

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Wij missen nog de notulen van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE) van 14 mei. Wat is daarvan de reden?

De VOORZITTER: Ik zou het niet weten. Ik neem aan dat die de gebruikelijke weg volgen en u op enig moment zullen bereiken. Ik ga niet over de commissies, zoals de heer Kloos wellicht weet, maar ik dank hem voor zijn attente houding.

Vervolgens worden de verslagen conform het ontwerp vastgesteld.

F. Benoeming leden statencommissies (fractie Drents Belang/DOP)

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat de heer Kloos mij bij brief van 23 mei heeft meegedeeld de navolgende personen voor te dragen voor benoeming in de statencommissies:

de heer Beumers in de Statencommissies Milieu, Water en Groen en Cultuur en Welzijn en de heer Wieringa in de Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en BFE.

Ik stel de staten voor overeenkomstig dit voorstel te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

G. Verkiezing leden Eerste Kamer der Staten-Generaal

De VOORZITTER: Ik benoem tot leden die met mij als voorzitter het stembureau zullen vormen de heren Blanksma, Dohle en De Jong.

Ik deel mee dat de presentielijst is getekend door 51 leden en dat derhalve ook 51 stemmen kunnen worden uitgebracht.

Ik verzoek de boden de stembiljetten rond te delen.

Ik maak de staten er, wellicht ten overvloede, op attent dat zij hun stem uitbrengen door een wit stipje, geplaatst in het stemvak voor de naam van de kandidaat van hun keuze, rood te maken. Ieder andere wijze van invullen maakt het stembiljet ongeldig.

Ik verzoek de boden de stembiljetten nadat die zijn ingevuld, op te halen.

Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken.

(Schorsing van 09.38 tot 09.39 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Nadat de stemmen zijn geteld, deelt de VOORZITTER mee dat 51 biljetten zijn ingeleverd, welk aantal overeenstemt met het aantal ter vergadering aanwezige leden.

De stemmen zijn als volgt uitgebracht:

- op lijst 1: 12 stemmen op mevrouw Timmerman-Buck
- op lijst 2: 9 stemmen op de heer Van Heukelum
- op lijst 3: 12 stemmen op de heer Stekelenburg, 5 stemmen op mevrouw Tan, 1 stem op mevrouw Meindertsma en 1 stem op de heer Rabbinge
- op lijst 4: 4 stemmen op mevrouw De Wolff
- op lijst 5: 2 stemmen op de heer Engels

- op lijst 8: 1 stem op de heer Zinken en 1 stem op de heer Ten Hoeve
- op lijst 9: 1 stem op de heer Snel
- op lijst 10: 2 stemmen op de heer Schuurman

Vervolgens wordt de vergadering geschorst om de stembiljetten gereed te maken voor verzending.

(Schorsing van 09.52 tot 09.59 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik dank mijn collega-leden van het stembureau voor de verrichte noeste arbeid.

H. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Er zijn vragen aangemeld door de heer Engels met betrekking tot de beëindiging van het lidmaatschap van gedeputeerde Swierstra van de Raad van Commissarissen van Groningen Airport Eelde (GAE).

Ik geef het woord aan de heer Engels.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. In december 2001 hebben de staten een motie aangenomen met als strekking dat het commissariaat van de gedeputeerde voor verkeer en vervoer - dat was en is de heer Swierstra - beëindigd zou moeten worden op het moment dat er duidelijkheid zou zijn over het aandelenpakket en de toekomst daarvan. Ik heb onlangs in De Staatscourant gelezen dat die duidelijkheid er is: de aandelen komen om niet in handen van de regionale aandeelhouders en die mogen tot 2015 niet worden vervreemd. Mijn vraag is nu in hoeverre in het licht van de ontwikkelingen die ik zojuist heb geschetst, het college de motie heeft uitgevoerd, in die zin dat er een einde is gekomen aan het commissariaat van de heer Swierstra, en zo nee, waarom niet.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Mijn antwoord kan heel kort zijn. Op 13 mei jl. heeft het college van GS gesproken over de commissariaten. Het gaat om drie commissariaten: die bij de Waterleidingmaatschappij Drenthe, de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij en GAE. Besloten is dat het commissariaat van de heer Swierstra bij GAE zal worden beëindigd. De procedure daarvoor zal gestart worden. De staten zullen hierover al op heel korte termijn een brief krijgen.

De VOORZITTER: Ik deel de staten voor de goede orde nog mee dat de heer Kloos hedenochtend nog het voornemen tot het stellen van mondelinge vragen heeft geuit. Ik kan die vragen niet toelaten, want artikel 42, tweede lid, van het Reglement van orde zegt hierover dat het lid van PS dat tijdens het vragenhalfuur vragen wil stellen, dit onder aanduiding van het onderwerp, ten minste vierentwintig uur voor aanvang van het vragenhalfuur bij de voorzitter moet melden. Dat is niet gebeurd en daarom kan ik nu die vragen niet toelaten.

I. Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme

Brieven van gedeputeerde staten (GS) van 12 mei 2003, kenmerk 19/7.2/2003004505, en 22 mei 2003, kenmerk 21/7.5/2003004893, Ontwikkelingen en nadere informatie Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT)

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Dan kan ik nu de vragen die ik had willen stellen, gelijk meenemen.

Er is de laatste tijd veel gezegd en geschreven over het NNBT. Zoals wel vaker blijkt, is het in het leven roepen van dit soort van grotere koepels niet altijd een garantie dat het beter, efficiënter en goedkoper gaat. Dat door mismanagement de burgers vaak het kind van de rekening dreigen te worden, is in mijn bewoordingen uitgedrukt "shit". Dat een en ander heeft kunnen plaatsvinden en dat dan gemakshalve vlot iemand wordt aangewezen die als kop van Jut moet fungeren, gaat Drents Belang/DOP te ver. Moeten we niet vaststellen dat we als PS van begin af aan onze controlerende taak hebben verzaakt? En heeft een en ander niet plaats kunnen vinden met goedvinden van ons allen? Roepen dat de gedeputeerde verantwoordelijk is en dus maar moet verdwijnen dan wel uitroepen dat hij hiervan de politieke consequenties moet dragen, is op zijn zachtst gezegd, onterecht. Wij allen hebben de ruimte gegeven, wat heeft kunnen leiden tot deze voor vele burgers onverkwikkelijke zaak. Je zal maar na lang sparen iets in de provincie hebben besproken en betaald. Weg geld. Oorzaak? De staten van Drenthe hebben verzuimd te controleren.

Allereerst moeten wij ervoor zorgen dat alle mensen die geld hebben gestort, dit terugkrijgen.

Over de vraag of het NNBT nog in stand moet worden gehouden, kan ik kort zijn. Stoppen hiermee.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Ik zal proberen kort te zijn, er hoeven trouwens ook niet veel woorden aan deze zaak besteed te worden. Als alleen maar de helft waar zou zijn van wat inmiddels wordt gezegd over de financiële en organisatorische misstanden bij het NNBT dan mocht van de LPF de stekker er al uit. De standpunten die het huidige college van GS hebben ingenomen, zijn dan ook de enig juiste. Het NNBT heeft zelf getracht voorgenomen moedwillig juridisch onjuist handelen te laten afdekken door de provincie. Het is terecht dat het college daar niet in meegaat. De stekker moet eruit. Het is tijd om op te ruimen.

Wij denken hier echter niet lichtvaardig over, want zoals bekend houdt de LPF niet zo van het uittrekken van de stekker als dat niet echt noodzakelijk is. De vraag blijft dan hoe het zover kon komen. Kon niet eerder actie worden ondernomen? Heeft gedeputeerde Dijks eind vorig jaar en zelfs nog begin dit jaar zitten slapen?

Hoe dan ook, het is al met al een schrijnende vertoning geworden. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat gedeputeerde Dijks net op tijd heeft kunnen switchen van deze pijnportefeuille. Ook dat roept natuurlijk vragen op. Ik ben dan ook benieuwd of de staten destijds wel duidelijke antwoorden hebben gekregen op kritische vragen. De gedupeerde vakantieganger kan in ieder geval rekenen op financiële schade en maximale onduidelijkheid. De vakantiedeur blijft voor hem gesloten. Weg vakantieboeking! Weet het college hoe dat voelt? Ik denk dat de gedupeerde vakantiegangers zich "geNina-Brink't" voelen. Degenen die ooit aandelen World Online hebben gehad, weten wat ik hiermee bedoel.

Hoe het personeel bij het NNBT zich voelt, kan iedereen zich gemakkelijk voorstellen, zeker in deze tijd van teruglopende werkgelegenheid. Het is voor veel partijen allemaal om te huilen.

Daarnaast is het uiteraard niet aan de burger te verkopen, dat zoveel geld over de schutting is gegoooid naar een niet goed functionerende organisatie. Een andere uitleg kan de LPF er niet aan geven.

Ik heb begrepen dat al veel eerder bekend was dat de organisatie van het NNBT op managementniveau rammelde. Er valt nog een boel uit te leg-

gen, lijkt mij, vooral op het punt van de kwartaal-rapportages, het niet voldoende houden van de vinger aan de pols en de kwaliteit van de informatie die aan de staten is verstrekt.

De LPF wacht de verdere beraadslagingen af.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie heeft de brieven van het college over de NNBT-affaire goed gelezen en de lijnen die daarin worden uitgezet, kunnen wij in grote lijnen wel onderschrijven. Ik herhaal nog even in het kort dat ook mijn fractie geen vertrouwen heeft in enige toekomst van het NNBT, dus ook van mening is dat er vanaf heden geen financiële injecties meer moeten worden gegeven en dat het goed is dat het college al bezig is te bekijken hoe wij vanaf dit moment hiermee verder moeten.

Op twee punten zijn de brieven naar onze mening niet geheel duidelijk. Het eerste is de Vakantie Boekingscentrale (VBC); de situatie ten aanzien daarvan vinden wij zorgelijk. Het tweede punt is dat er subsidies voor Drentse projecten als voorschot aan het NNBT zijn verstrekt of dat er op een andere manier geld naartoe is gegaan, zonder dat enig voorzorgsbeginsel of een andere vorm van bescherming is toegepast, met als gevolg dat die bedragen nu mogelijk ook onder het faillissement gaan vallen. Ik hoor graag van het college hoe en voor welk doel die gelden beschikbaar zijn gesteld en of het niet met mij van mening is dat het beter is die gelden vanuit de eigen kas direct aan de belanghebbenden uit te betalen.

Een volgend punt dat ik aan de orde wil stellen betreft de politieke conclusies en consequenties van dit hele verhaal. Mijn fractie is van oordeel dat het NNBT-avontuur is mislukt en dat als gevolg daarvan grote bedragen moeten worden afgeboekt. Wij zijn van mening dat het college hiervoor de politieke verantwoordelijkheid draagt. Het college heeft immers de besluiten die de afgelopen vier jaar zijn genomen, voorbereid en uitgevoerd. Ik heb hier al eerder laten weten dat wat ons betreft de eerst verantwoordelijk gedeputeerde van toen, de heer Dijks, de staten verschillende malen passief, dat wil zeggen in een laat stadium en vaak ook pas na hevige aandringen, heeft geïnformeerd over de gang van zaken en de staten heeft voorgehouden dat als wij er allemaal maar in zouden geloven, het allemaal wel goed kwam. Op grond daarvan heeft de meerderheid van de staten steeds met de voorstellen van het college ingestemd.

Voorzitter. Mijn fractie is zich ervan bewust - in de commissie hebben wij hierover nog een leuk staatsrechtelijk debat gevoerd - dat er inderdaad sprake is van collegiaal bestuur. Maar dat betekent niet dat er behalve een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de collegeleden ook niet een individuele verantwoordelijkheid is. Die is er namelijk wel en het is uiteindelijk aan de staten om te bepalen wat de omvang en de reikwijdte van die individuele verantwoordelijkheid is. Wie is uiteindelijk waarvoor verantwoordelijk?

Voor D66 is, ook zonder een nader onderzoek, duidelijk dat gedeputeerde Dijks als eerst verantwoordelijk gedeputeerde de primaire verantwoordelijkheid draagt voor het NNBT-debacle. Dat lijkt ons een onontkoombare politieke conclusie. Een volgende vraag is dan of daaraan ook consequenties verbonden moeten worden en of er reden is te debatteren over de bekende sanctie op de politieke verantwoordelijkheid. Dan dienen zich twee wegen aan. De eerste dat de betrokken gedeputeerde zelf nadenkt over zijn positie en daar mogelijk zelf ook de consequenties van neemt. In de commissie bleek dat het college zover nog niet is en dat is voornamelijk ingegeven door de gedachte dat er geen sprake zou zijn van verwijtbaarheid.

Voorzitter. Mijn fractie is van oordeel dat verwijtbaarheid of de schuldvraag in het kader van de politieke verantwoordelijkheid niet relevant is. Verantwoordelijkheid dragen en verantwoordelijk zijn betekent dat je de verantwoordelijkheid neemt en de politieke gevolgen aanvaardt wanneer er, zoals nu, sprake is van ernstige feiten.

De tweede weg is dat PS nadenken over een mogelijke effectuering van de politieke verantwoordelijkheid. Zij zijn immers het controlerende orgaan. Mijn fractie is van mening dat een controlerend orgaan, dat zijn eigen positie serieus neemt, ook bereid moet zijn, zo nodig, over effectuering te praten in de zin van het mogelijk-kerwijs opzeggen van het vertrouwen. Dat is ook een aspect van de kwaliteit van het provinciaal bestuur.

Politieke controle en politieke verantwoordelijkheid kunnen pas volwaardig werken als het eindverantwoordelijke orgaan - in dit geval de staten - dat ook het politieke primaat heeft, bereid is, zo nodig en uiteindelijk die uiterste consequentie te trekken.

Voorzitter. Mijn fractie heeft zich uiteraard ook over die vraag gebogen en is tot de conclusie

gekomen dat er, gelet op de ontwikkelingen bij het NNBT, alle aanleiding is voor de betrokken gedeputeerde om nog eens goed en nadrukkelijk na te denken over de vraag of, gelet op zijn politieke verantwoordelijkheid, verder functioneren in de rede ligt. D e vraag leg ik nogmaals nadrukkelijk aan het college voor.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Ondanks de talloze rapporten die gemaakt zijn over en rond het NNBT zijn er nog tal van vragen waarop wij geen antwoord hebben. Samengevat komen die vragen neer op hoe heeft het zover kunnen komen, en naar de toekomst kijkend, wat moet er nu gebeuren en wat staat er nog meer te gebeuren? Het rapport van Plas & Bossinade laat nog te veel onzekerheden doorschemeren.

Ook het NNBT is enigszins verdwaald, want het kan het college diverse antwoorden niet meer verstrekken. Het kan onvoldoende financiële gegevens verstrekken.

Een onderzoek? Akkoord, maar dan geen dubbel werk. De gang van zaken tot oktober 2002 is al door onze Groningse collega's onderzocht. Het is voor ons nog veel te vroeg vandaag al iemand of meerderen als schuldig aan te wijzen, en misschien komt dat moment er ook wel nooit. Maar daar gaat het ons allereerst ook niet om.

Waar komen toch al die tegenvallers vandaan en steeds opnieuw die onzekerheden? Het antwoord op deze vraag is voor ons van meer belang. Onze zorg geldt ook het geld van de toeristen en/of de recreatieondernemers dat in de VBC zit. De brief van 22 mei geeft op dat punt ook weinig hoop. Als we eventueel de helpende hand uit willen steken, maar die hand komt in de boedelzak terecht, dan kunnen we die hand beter in eigen zak houden.

Het lijkt ons goed nog eens een nader onderzoek te doen.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Het NNBT is een veelbesproken zaak, vooral nu het resultaat bedroevend en vervelend is. De vragen die moeten worden beantwoord, handelen eigenlijk om twee of drie zaken.

We weten dat het einde van het NNBT er aan zit te komen. Het meest bedroevend is dat de mensen die een vakantie hebben geboekt, hun centjes kwijt zijn. Er dreigt wel een faillissement, maar het geld van de VBC is niet van het NNBT maar van de organisaties waarvoor het bestemd is, met

andere woorden van derden. Wij vinden het onbegrijpelijk dat geen actie kan worden ondernomen om deze bedragen veilig te stellen, waardoor de vakantiegangers naar hun bestemming kunnen.

Mijn fractie wil, indien de staten daartoe besluiten, geld beschikbaar stellen om deze vakantiegangers in ieder geval een gedeelte van hun geld terug te laten krijgen.

De grootste vraag is de politieke verantwoordelijkheid. Het gaat ons er in eerste instantie niet om op dit moment te zeggen dat politieke consequenties moeten volgen. Wat wij wel willen is een onderzoek waarin heel nadrukkelijk wordt nagegaan waar de verantwoordelijkheden en de schuldvraag liggen en wat daaraan wordt gedaan. Het moet mogelijk zijn op zeer korte termijn hiernaar een gedegen onderzoek te doen. Ook uit de reactie van de directeur van het NNBT op de concept-rapportage van de interne accountantsdienst blijkt dat er nog onbeantwoorde vragen zijn. Die vragen moeten eerst beantwoord worden en vervolgens moeten na een gedegen onderzoek de consequenties daar worden gelegd waar ze thuishoren. Uiteindelijk beslissen dan de staten.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met de conclusie die GroenLinks net als de andere partijen in de commissie heeft getrokken. Wij zijn het met het college eens dat op dit moment geen verdere steun aan het NNBT moet worden gegeven.

Voorzitter. Mijn verhaal bestaat uit drie delen: verleden, heden en toekomst.

Er zal een terugblik moeten plaatsvinden op wat er de afgelopen jaren verkeerd is gegaan en wij denken dat het van belang is dat PS voor het eerst gebruik gaan maken van hun onderzoeksrecht conform artikel 151 van de Provinciewet om een onderzoek in te stellen naar hetgeen bij het NNBT heeft plaatsgevonden. Wat ons betreft is er een aantal redenen om dit onderzoek te laten uitvoeren. Om te beginnen is dat het eindresultaat, het in financiële zin negatieve resultaat van het hele project. Bovendien is het de vraag of hetgeen het NNBT de afgelopen jaren heeft uitgevoerd, overeenkomstig de bedoelingen was. Dat is op zichzelf al reden genoeg voor een onderzoek.

In de tweede plaats is er de rol van de accountants. Ook die rol vereist nader onderzoek.

In de derde plaats is er de rol van het college, en in het bijzonder van de eerst verantwoordelijk gedeputeerde. Wij hebben de afgelopen jaren meermalen het gevoel gehad dat de informatie waarom wij vroegen maar moeizaam ter beschikking kwam. Wij hebben meermalen geklaagd over de gebrekkige en late informatie. Kortom, ook dit is naar onze mening een onderwerp om nader onderzocht te worden.

In de vierde plaats zetten wij ook vraagtekens bij de rol van PS zelf. De staten hebben het wel allemaal laten gebeuren. Dat is ook de reden waarom het nu niet de dag is om een oordeel te vellen over wie of wat dan ook. Het gaat om de verhouding tussen de verantwoordelijkheid van de staten die de dingen hebben laten gebeuren en het college dat de staten op een bepaalde manier geïnformeerd heeft. Waar ligt de verantwoordelijkheid van de staten en waar die van het college? Ik wil er ook op wijzen dat zich vlak voor de verkiezingen iets heel bijzonders voordeed. De fractie van GroenLinks wilde naar aanleiding van informatie die haar bereikt had, over het onderwerp NNBT een interpellatie houden, maar een meerderheid van de oude staten besloot die interpellatie niet toe te staan. Zo'n besluit van de staten zou naar ons idee zeer uitzonderlijk moeten zijn. In dit geval was er voor dat besluit geen enkele goede reden. Ook het niet toestaan van een interpellatie over deze zaak, lijkt mij een goed onderwerp voor een onderzoek.

Mijnheer de voorzitter. Er is dus alle reden voor het doen van een grondig onderzoek, een onderzoek waarin de rol van alle partijen belicht wordt. De staten moet gebruikmaken van hun bevoegdheden tot het doen van zo'n onderzoek.

De heer ENGELS: Voorzitter. De informatievoorziening vanuit het college is dus onderwerp van zo'n mogelijk onderzoek net als het omgaan van de staten met een verzoek om een interpellatie te houden. Mijn vraag aan de heer Blanksma is met wat voor type vragen in dat onderzoek op deze materie zou moeten worden ingegaan en welke uitkomsten dan mogelijk zijn. Mijn eenvoudige conclusie is dat de meerderheid van de staten in december heeft gezegd dat de informatievoorziening van de kant van het college wel voldoende was en dat er geen aanleiding was voor een interpellatie. Ik ben benieuwd hoe een onderzoek dat weer op een ander spoor zou kun-

nen brengen als het gaat om de verantwoordelijkheid van de staten.

De heer BLANKSMA: Het lijkt mij toe dat als wij het onderzoek enig niveau willen laten hebben, wij niet bij voorbaat bespiegelingen moeten houden over wat dit onderzoek moet opleveren. Wij moeten dan openstaan voor alle feiten die zich kunnen voordoen. Waar het mij om gaat is dat de staten verleden jaar van oordeel waren dat de informatievoorziening voldoende was en dat het onderzoek kan uitwijzen dat dit bij nader inzien toch niet het geval was. Als wij niet voldoende geïnformeerd zijn, kunnen wij ook geen volledig oordeel geven. De staten hebben verleden jaar geoordeeld op basis van de informatie die zij toen hadden. Als er toen informatie was die wij niet hebben gekregen, dan moeten wij alsnog vaststellen dat de informatievoorziening niet goed genoeg is geweest. Wat mij betreft is dit voldoende over het verleden. Over de onderzoekscommissie zal de heer Veenstra namens de fracties van PvdA, VVD, ChristenUnie en GroenLinks een motie indienen. Ik kom op het tweede punt: de afwikkeling van het faillissement. De manier waarop dat gebeurt, is wat ons betreft een zaak van het college. Ik denk niet dat de staten een discussie moeten houden over hoe dat precies zou moeten, omdat daar veel haken en ogen aan zitten. Wij laten de uitvoering hiervan volledig bij het college, maar ik wil wel de randvoorwaarde aangeven die GroenLinks hierbij gehanteerd wil zien. Die randvoorwaarde is dat er geen risico is voor een ernstige schade aan het toeristisch imago van Drenthe. Onze relatie met het NNBT is juist gericht op het bevorderen van het toeristisch imago en er kan niets slechter gebeuren dan dat mensen die geld hebben overgemaakt aan de VBC, dat geld nu kwijt zijn en hier geen vakantie kunnen houden. Als dat je eenmaal is overkomen, kom je hier nooit weer terug. Daarom dring ik er bij het college ernstig op aan ervoor te zorgen dat dit niet gebeurt. GroenLinks heeft daar ook veel geld voor over.

Mijn boodschap aan het college is dus: doe er wat aan, zorg dat dit niet gebeurt. In een later stadium moet het college wel aan de staten melden hoe het gegaan is, maar ernstige schade aan het imago van Drenthe mag niet de uitkomst zijn. Negatieve dingen hebben namelijk een tienmaal zo grote uitwerking als positieve. Overigens spreekt het voor zich dat het college moet voorkomen dat

het geld van de VBC in de verkeerde pot verdwijnt.

Als ik over de toekomst spreek, dan spreek ik over de vormgeving van het toeristisch beleid in Drenthe. Ook dat is niet een onderwerp waar we nu heel uitvoerig bij stil kunnen staan, omdat de bespreking daarvan veel meer voorbereiding vereist. Ik heb gemerkt dat het college druk bezig is zich hierover een gedachte te vormen. Ik verzoek het college dit onderwerp te agenderen voor de eerstvolgende vergadering van de Statencommissie BFE en ik hoor dan graag van het college hoever het hiermee als is en welke gedachten het hierover al heeft. In de commissie kunnen staten en college dan van gedachten wisselen over de kaders waarbinnen volgens de commissieleden een en ander moet plaatsvinden.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Het NNBT, nog geen vier jaar oud, is een patiënt gebleken, die los van het financieel infuus geen kracht heeft om zelfstandig te functioneren. Pogingen om de organisatie op de been te houden, zijn goed bedoeld, maar te laat. Het vertrouwen en het geduld zijn op. Het besluit van het college om niet in te gaan op de diverse verzoeken om financiële bijstand, heeft de steun van de VVD en van vrijwel alle fracties in de drie noordelijke provincies. Daarmee lijkt een einde te komen aan het NNBT.

Is alles nu voor niets geweest? Het NNBT heeft veel financiële steun van de provincies en leunt daar ook flink op. Verreweg de meeste inkomsten haalt het NNBT echter gewoon uit de markt en daarmee wil ik onderstrepen dat het NNBT een zelfstandige organisatie is, die wel ook een functie voor recreatie en toerisme in het Noorden heeft. Wij moeten ook bekijken of dat wat wegvalt, ook gemist kan worden.

Afhankelijkheid van de markt is echter ook afhankelijkheid van de grillen van de markt. Recessie en oorlog in Irak hebben de hele reisbranche getroffen en dus ook het NNBT. Én taken afstoten én reorganiseren én de cultuur veranderen én het vertrouwen terugwinnen én tegenslagen in de markt overwinnen, het is een cocktail die iedereen zwaar op de maag ligt. Zoiets verwerk je ook niet in korte tijd. Die realiteit moeten wij wel voor ogen houden.

Los daarvan mogen wij het NNBT verwijten onvoldoende te hebben ingegrepen om de orga-

nisatie gezond te maken. Juist in zware tijden moet een administratie op orde zijn. Telkens weer blijkt dit onvoldoende het geval. Dit geeft zoveel onrust en onvrede dat het vertrouwen volledig is weggeslagen. Hoe goed de plannen van het nieuwe NNBT-bestuur ook mogen zijn, er is geen basis meer om er nog voet mee aan de grond te krijgen.

Hoe nu verder? In de commissievergadering heeft mijn fractie al aangegeven een aanvraag voor surseance een onvermijdelijke stap te vinden. Hoe hard het ook is voor medewerkers, crediteuren en andere betrokkenen, de bewindvoerder zal op de gewenste zakelijke manier orde op zaken stellen en een eindbalans opmaken. Wat ons betreft is het voor de provincie zaak hier verder buiten te blijven. Pas wanneer de nulstand bekend is, kan de provincie actie ondernemen om de gewenste activiteiten uit de boedel over te nemen en deze zo voor de toekomst te bewaren. Pas op dat moment ook weten wij waaraan wij toe zijn.

De voorstellen die naar voren zijn gebracht met betrekking tot de VBC zijn sympathiek, maar op dit moment niet realistisch. De VBC is gewoon onderdeel van het NNBT. Als wij voor de VBC iets gaan ondernemen, ondernemen wij dus iets voor het gehele NNBT.

De colleges van GS hebben het in onze ogen verstandige besluit genomen niet in te gaan op de vraag om zekerheden voor een eventuele persoonlijke aansprakelijkheid van het NNBT-bestuur. Zij zouden zich hiermee weer in de procedure hebben gemengd en bovendien, in een besloten vennootschap is iemand pas persoonlijk aansprakelijk wanneer hij zich niet aan de regels heeft gehouden. Het lijkt mij niet aan de overheid om personen voor dergelijke handelingen te vrijwaren.

Zorgvuldigheid voor alle partijen is geboden. Dat geldt ook voor de manier waarop de provincie recreatie en toerisme in de toekomst verder wil stimuleren. Wat ons betreft zou de toeristische sector veel meer dan tot nu toe zijn eigen verantwoordelijkheid moeten nemen. Aanvullende activiteiten op projectbasis zijn prima, maar een structuur neerzetten als de oude, waar bedrijven naar believen in en uit kunnen stappen, is niet meer van deze tijd.

Voorzitter. Ik kan er niet omheen, het vraagstuk van de verantwoordelijkheid. Ruim voordat het debat in dit huis begon, wist het CDA al wie er schuldig was. D66 sloot zich daarbij aan, zij het

dat die partij het debat in de vergadering voert en niet in de pers. Wat de VVD betreft is een afwijking over de verantwoordelijkheid het sluitstuk van een debat en niet het begin. Bovendien - ik heb het eerder gezegd - is zorgvuldigheid geboden. Je moet wel weten waarover je het hebt en in dit opzicht liggen er nog te veel wezenlijke vragen die op een antwoord wachten. Daarom heeft de VVD samen met de PvdA, GroenLinks en de Christen-Unie een motie gemaakt, die zo meteen door de PvdA zal worden ingediend. Die motie is bedoeld om helder te krijgen wat er nu werkelijk is gebeurd. Ik kan daar nog uren over doorgaan, maar er liggen inmiddels zoveel verhalen en onderliggende stukken, dat dat niet meer nodig is. Helder is in ieder geval wel dat om goede en eerlijke conclusies te trekken, we eerst duidelijkheid moeten krijgen. Dat is niet alleen politiek relevant, dat is ook van belang voor de steun aan de sector in de toekomst.

In het verhaal van D66 wordt een directe relatie gelegd tussen verantwoordelijkheid en de grootte van het belang van dit onderwerp. Daarbij wordt strikt gekeken naar Drenthe als geheel, terwijl het NNBT ook een grotere entiteit is: het is een samenwerking in noordelijk verband. Toen ik het verhaal van D66 hoorde, kwam bij mij het volgende beeld op: je begint met een borrelglas verantwoordelijkheid, daarna moet je de verantwoordelijkheid voor een heel groot gedeelte delen met het NNBT-bestuur - er komt wat water bij - je moet het delen met drie provincies - er komt nog meer water bij - je moet de verantwoordelijkheid delen met de bedrijven die in de sector met het NNBT werken en er ook maar mee doen wat hun goeddunkt, kortom de verdunning van die verantwoordelijkheid wordt gaandeweg zo groot, dat van de borrel nog slechts een kinderdrankje overblijft.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. De huidige situatie met betrekking tot het NNBT wordt er niet duidelijker op. De laatste informatie dateert van drie dagen geleden en die opsomming van feiten roept in feite meer vragen op dat zij antwoorden geeft. Het ging om vertrouwelijke informatie, maar gelet op de hele gang van zaken lijkt ons het vertrouwelijke karakter overbodig: er is al zoveel bekend, dat dit ook niet meer uitmaakt. Tot de dag van vandaag is de informatie over de situatie bij het NNBT steeds weer anders. Interessant is in dit verband wat "in control" betekent. Ik heb het idee dat wij ons moeten af-

vragen of de zaak bij het NNBT ooit "in control" is geweest. Als er toch onderzoek wordt gedaan, lijkt het mij goed dat ook een goede definitie wordt gegeven van wat "in control" betekent.

Wat betekende het toen gedeputeerde Dijks in november 2002 zei dat de situatie "in control" was en dat wij dus wel subsidie konden geven?

De interne accountantsdienst van de provincie Fryslân heeft haar werk gedaan en nu moet duidelijk zijn in hoeverre is voldaan aan de voorwaarden die wij stelden bij het verstrekken van subsidie. Eigenlijk heeft het niet veel zin de heer Schaap alle vragen te laten beantwoorden, want als het onderzoek er komt, dan zullen die vragen meegenomen moeten worden en dan kan er in alle rust een antwoord op gegeven worden.

De grote vraag is natuurlijk wel hoe het mogelijk is dat een toch vrij beperkte organisatie als het NNBT gedurende de drie jaar dat zij actief was, eigenlijk niet te besturen bleek te zijn. Het oude management kreeg geen vat op de zaak, het bestuur-Van Heukelum heeft eigenlijk nooit kunnen doorgronden wat er aan de hand was en ook de politiek kon er geen grip op krijgen. Het huidige management is nu goed op weg en het is voor dat management misschien nog wel het meest frustrerend dat, nu het bijna grip op de zaak lijkt te krijgen, de organisatie failliet gaat.

Wij voelen ons toch een beetje gemanipuleerd door de vragen om steun van de afgelopen maanden. Er werden steeds andere argumenten aangevoerd en er werden steeds andere bedragen gevraagd. Ik denk dat het goed is dat GS de staten nu voorstellen niet in te gaan op het verzoek om een bedrag van € 2,9 miljoen, en zelfs geen € 600.000,-- of vrijwaring te verstrekken. Ik heb niet kunnen begrijpen wat de motivatie van het nieuwe bestuur onder leiding van mevrouw Schepers was om € 2,9 miljoen te vragen. Was er sprake van bestuurlijke zelfmoord of van naïef besturen? Ik weet het niet, ik heb het niet kunnen begrijpen en ik begrijp het nog niet.

De vraag is nu hoe het verder moet. Wij steunen de lijn van GS om tot een nieuwe situatie te komen. De gedachte van GS om het geld dat in het verleden beschikbaar werd gesteld in principe ook in de toekomst beschikbaar te stellen, vinden wij redelijk en logisch en daar kunnen wij dan ook achter staan. Wij zien dan ook graag dat het college op zo kort mogelijke termijn met alle actoren in het veld een lijn uitwerkt om te komen tot een

nieuwe en werkbare situatie.

Via de radio vernamen wij vanochtend dat het NNBT de VBC nog gauw wil overdoen naar een nieuwe organisatie in Gelderland en Overijssel. Is dat wel een zinvolle actie? Als dat een paniekreactie is dan heb ik liever dat er nog eens goed over nagedacht wordt. Dan ben ik het met de heer Dohle eens dat de curator de kans moet krijgen de zaken te ordenen, waarna weloverwogen een goede beslissing kan worden genomen.

Blijft over het punt van onderzoek en politieke verantwoordelijkheid. In de Drentse politiek is er de laatste tien, vijftien jaar geen zaak geweest die met die van het NNBT vergelijkbaar is. Geconstateerd moet worden dat er toch een bedrag van € 1,5 miljoen aan gemeenschapsgeld weg is. Ik kan mij geen organisatie herinneren waarbij in bestuurlijk opzicht zoveel te doen is geweest en waarbij zoveel zaken aan de orde zijn geweest waarbij een vraagteken kan worden gezet als juist het NNBT. In die zin lijkt het ons goed dat waarom in de motie, die nog zal worden ingediend, wordt gevraagd, wordt uitgevoerd, dus dat er een nader onderzoek komt. Wij zullen die motie dan ook steunen.

Wat onderzocht moet worden is hoe het zover heeft kunnen komen en wie welke rol heeft gespeeld. Duidelijk moet worden hoe het proces is geweest en wie waarvoor verantwoordelijk was; en daarbij is zeker ook de vraag naar de politieke verantwoordelijkheid - de VVD deed er een beetje denigrerend over dat D66 die vraag durfde stellen - aan de orde.

De heer DOHLE: Met alle respect, maar volgens mij is hierover geen vraag gesteld, maar gewoon een opmerking gemaakt. Kort gezegd was de mening al voordat er in de commissie was gedebatteerd dat Dijks weg moest. Ik kan dat geen vraag noemen.

De heer HOLMAN: Wij hebben niet gezegd dat Dijks weg moet, wij hebben gezegd het debat van vandaag af te wachten.

De heer VEENSTRA: Volgens mij heeft de heer Holman zich in heel andere bewoordingen uitgelaten.

De heer HOLMAN: Wij hebben gezegd de heer Dijks politiek verantwoordelijk te achten voor het

dossier en dat wij daarom onderzocht willen hebben in hoeverre er sprake is van bestuurlijk falen dan wel van bestuurlijk verwijtbaar gedrag.

De heer DOHLE: En dat de heer Dijks de eer aan zichzelf moest houden.

De heer HOLMAN: Wij hebben verder gezegd dat vandaag de discussie zou plaatsvinden en dat die wel tot een uitspraak zou leiden.

De heer VEENSTRA: Wat zegt de heer Holman nu? Dat hij vandaag een uitspraak zal doen die in de lijn ligt van de bewoordingen waarin hij zich de afgelopen weken heeft uitgelaten?

De heer HOLMAN: Nee. Vandaag ligt een motie voor waarin gevraagd wordt om een onderzoek. Op basis van dat onderzoek kunnen wij tot een gefundeerd oordeel komen over de vraag in hoeverre er sprake is van politiek en bestuurlijk falen. Daarom zijn wij voor die motie.

De heer VEENSTRA: Mag ik daaruit afleiden dat de bewoordingen waarin de heer Holman zich de afgelopen tijd heeft geuit, ongefundeerd waren?

De heer HOLMAN: Nee, dat mag de heer Veenstra niet. Want als vandaag besloten wordt tot een onderzoek, moet evengoed de vraag worden gesteld of de staten een uitspraak willen doen over de politieke verantwoordelijkheid. Nu er een onderzoek komt, is er sprake van een nieuw feit. Het onderzoek zal gegevens opleveren, misschien nieuwe maar misschien ook niet. Maar de vraag wie politiek verantwoordelijk is, blijft liggen en op een gegeven moment zullen de staten van Drenthe daarover iets moeten zeggen.

De heer VEENSTRA: Komt de heer Holman daarvoor zelf ook met een motie, zoals hij had aangekondigd?

De heer HOLMAN: Nee, nu de motie van de fracties van PvdA, VVD, GroenLinks en ChristenUnie er ligt en het onderzoek er komt, heeft het geen zin een motie in te dienen waarin de staten wordt gevraagd nu al een oordeel uit te spreken. Wij wachten het onderzoek af. Wij hopen dat het binnen een halfjaar is afgerond en wij hopen dan nog beter gedocumenteerd de afweging te kunnen maken.

De heer VEENSTRA: Ik vind dit allemaal een beetje haaks staan op wat de heer Holman de afgelopen weken heeft gezegd. Mag ik zijn uitlatingen via radio en tv dan samenvatten met de woorden "een storm in een glas water"?

De heer HOLMAN: Nee. Het wordt nu in de tijd gezet. Toen wij dit punt in de commissie bespraken, hadden wij nog de mening dat er in de staten een afrondende discussie zou komen, maar die komt er vandaag niet, die komt over een halfjaar. Dan is er een onderzoeksrapport en dan voeren wij de discussie opnieuw.

De heer DOHLE: Met alle respect, ik vind toch dat de heer Holman zijn houding in de aanloop naar deze statenvergadering weinig gestand doet. Het blijft holle retoriek. Als de heer Holman al weet wat de antwoorden zijn dan moet hij toch helemaal geen geld en energie willen steken in een onderzoek? Ik vind het absoluut een rare stap. Ik ben blij met de eensgezindheid binnen de staten, maar ik ben niet blij met de mededelingen die de heer Holman voorafgaand aan deze statenvergadering hierover in de pers heeft gedaan.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Mag ik op dit punt de heer Dohle nog een aanvullende vraag stellen, uiteraard in alle vriendelijkheid? In de pers zijn ook door een lid van een andere fractie, namelijk de heer Langenkamp van GroenLinks, uitlatingen gedaan. Hij heeft meteen bij het naar buiten komen van de geruchtenstroom gezegd - het gaat nu even om het vooruitlopen op het onderzoek - dat de heer Dijks niet in het geding is en dat de staten boter op hun hoofd hebben. Ook die uitspraak zou van invloed kunnen zijn op de uitkomsten van het onderzoek en op hoe daarmee wordt omgegaan.

De heer DOHLE: De schade die dergelijke uitspraken aan personen toebrengen, is vrijwel nihil. Ik vind absoluut dat iemand een standpunt mag hebben en ik vind het ook geen enkel probleem dat partijen dat standpunt uitdragen. Alleen, op het moment dat het er echt op aankomt, moet ook conform die uitgedragen standpunten gehandeld worden. Dát heeft GroenLinks hier wel gedaan en dat doet het CDA nu niet en dat is het grote verschil.

De heer ENGELS: Dus de heer Dohle is niet van mening dat de uitlatingen die door GroenLinks in de media zijn gedaan, enig licht werpen op hoe die fractie aankijkt tegen de uitkomsten van het onderzoek?

De heer DOHLE: Sorry, deze redenering snap ik niet.

De heer ENGELS: De fractie van GroenLinks heeft in de media direct aangegeven dat de positie van de gedeputeerde Dijks - om hem gaat het in dit geval - niet in het geding is en dat de staten boter op hun hoofd hebben, waarmee die fractie een analyse heeft gemaakt. Het punt van de heer Dohle in de richting van de heer Holman is dat die vooruitloopt op mogelijke conclusies van het onderzoek. Mijn stelling is dat niet alleen de heer Holman dat doet, maar dat ook GroenLinks dat heeft gedaan. Ik ben benieuwd of de heer Dohle dan net zo afkeurend is in de richting van GroenLinks als in de richting van het CDA. Dat is de strekking van mijn vraag.

De heer DOHLE: Nu snap ik het. Maar nu snap ik ook waar deze miscommunicatie vandaan komt. Ik heb er geen bezwaar tegen dat mensen een standpunt hebben. Sterker nog, volgens mij heeft iedereen in deze staten zo zijn standpunten. Maar desondanks moeten wij er samen uit kunnen komen om tot een goed en eerlijk oordeel te komen. Dat is iets heel anders dan dat ik het de heer Holman op dit moment kwalijk neem dat hij naar buiten toe in de media de afgelopen weken geluiden heeft laten horen die hij hier niet gestand doet. Dat vind ik iets anders.

Wat mij betreft is de heer Holman, als hij het idee heeft dat er politieke consequenties moeten zijn, welkom in welke onderzoekscommissies dan ook, want die mening heeft niet alleen hij, die hebben anderen, waaronder ikzelf, ook.

De VOORZITTER: Ik verzoek de heer Holman zijn betoog voort te zetten, respectievelijk af te ronden.

De heer HOLMAN: Ik was zo ongeveer klaar, maar ik zal proberen het de heer Dohle nog een keer uit te leggen, want het bleek net al dat hij soms even wat meer tijd nodig heeft.

In de commissievergadering hebben wij over het NNBT gesproken. Toen was het idee dat er van-

daag een afrondende discussie zou plaatsvinden. Na de commissievergadering hebben wij een fractievergadering gehad, waarin deze kwestie is besproken, en de conclusie van de fractie was dat politiek gezien de heer Dijks verantwoordelijk is voor hetgeen de afgelopen periode rond het NNBT heeft gespeeld. De fractie was van mening dat deze vraag in deze vergadering aan de orde zou moeten komen. Men heeft mij voor de radio noch voor de tv de heer Dijks in die zin horen veroordelen, dat ik heb gezegd dat hij moet opstappen. Ik heb gezegd dat hij politiek verantwoordelijk is en dat daarover in de statenvergadering waarschijnlijk een uitspraak van de staten komt. Dát is nu niet aan de orde. Er komt een onderzoek. Dat onderzoek zal leiden tot een resultaat en dat resultaat zal over pakweg een halfjaar hier besproken worden. Tot zolang zouten wij de vraag op welke consequenties deze gang van zaken heeft. Het is niet meer en niet minder. Het zou toch raar zijn dat, wanneer de staten vandaag besluiten tot een onderzoek, wij nu al een mening hadden? In dat geval zou het onderzoek geen zin hebben.

De heer VEENSTRA: Misschien was het goed geweest als de heer Holman het de afgelopen weken op deze manier had gezegd.

De heer HOLMAN: Maar toen wist ik toch nog niet dat er een onderzoek zou komen?

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. De afgelopen drie weken zijn de staten op niet mis te verstane wijze geconfronteerd met de problemen bij het NNBT: grote financiële tekorten, wisselende verzoeken om subsidies, bijna dagelijks variërende cijfers, grote onzekerheid voor de mensen die een vakantie hebben geboekt en grote onzekerheid voor de werknemers van het NNBT. Als we de geschiedenis en het dossier van het NNBT bekijken, moeten we achteraf constateren dat de organisatie niet goed door de drie provincies is gepositioneerd. Er zijn geen heldere keuzes gemaakt over kerntaken en de financiële basis van het NNBT is van het begin af aan wankel geweest. We zeggen er direct bij dat er binnen de drie provinciale staten altijd een grote meerderheid is geweest voor het NNBT en dat het NNBT binnen de gegeven omstandigheden altijd belangrijke taken heeft uitgeoefend. Ook de PvdA-fractie heeft in het verleden voorstellen inzake het

NNBT ondersteund en zij loopt ook niet weg voor de nu voorliggende situatie en de te nemen verantwoordelijkheden.

Ik voeg hieraan toe dat de cijfers die deze maand door het NNBT zijn gepresenteerd volledig afwijken van de gegevens op grond waarvan in het nabije verleden besluiten zijn genomen. De fractie van de PvdA ondersteunt het college volledig in zijn besluit om een extra subsidie van € 2,9 miljoen voor het NNBT af te wijzen.

Voorzitter. Volgens de PvdA moet op dit moment een tweetal vragen beantwoord worden.

1. Hoe heeft deze situatie kunnen ontstaan en wat is de rol geweest van de verschillende betrokken partijen, waarbij gedacht kan worden aan de accountant maar ook aan het NNBT zelf. Feiten en inzichten wisselden de afgelopen tijd nogal eens.
2. Hoe nu verder? Ik denk aan de boekingscentrale, de medewerkers van het NNBT, ondernemers, verschillende projecten die lopen en, heel belangrijk, het profileren van Drenthe als toeristische provincie. Nogmaals, 12% van de beroepsbevolking in onze provincie is werkzaam in deze sector.

Hoe heeft deze situatie kunnen ontstaan? Wat is er precies gebeurd, hoe hebben de gebeurtenissen zich in de loop van de tijd afgespeeld? Om op voorhand dan te verwijzen naar de verantwoordelijkheid van een bestuurder vinden wij veel te gemakkelijk. Hiermee komen de staten en ook de andere betrokkenen er wel heel gemakkelijk af, want hiermee vegen zij hun eigen straatje schoon. Uit de thans voorliggende feiten kan volgens de fractie van de PvdA niets anders worden geconcludeerd dan dat het college, de gedeputeerde, heeft gehandeld binnen de kaders die door de staten zijn vastgesteld. Op basis van nieuwe informatie, de vorige maand gekregen, heeft het college besloten geen verdere subsidie te verstrekken.

In de bijdragen van de mij voorgaande sprekers is al een motie ter sprake gekomen. Aan het eind van mijn eerste termijn zal ik een motie indienen waarin wordt voorgesteld tot een objectief onderzoek te komen. Wij denken hierbij aan een gericht onderzoek door de staten zelf. Binnen een beperkte periode kan een gerichte rapportage worden vervaardigd, waarin het verloop en de achtergronden van de gebeurtenissen van de afgelopen maanden scherp in beeld worden gebracht. De onderste steen moet boven komen. Onderzoeken

uit het verleden hoeven hierbij overigens niet nog eens te worden overgedaan.

Dan de vraag hoe nu verder? Wij realiseren ons dat het niet ingaan op het verzoek van het NNBT leidt tot surseance en dat het NNBT in zijn huidige opzet en omvang ophoudt te bestaan. Er zal een bewindvoerder aan de slag gaan, die vanuit een nulsituatie met nieuwe voorstellen zal komen.

Voor de korte termijn staan de VBC, de belangen van de vakantiegangers en de belangen van de werknemers bij het NNBT voorop. Wij verzoeken het college deze belangen te bewaken en te beoordelen hoe deze belangen binnen redelijke grenzen veiliggesteld kunnen worden. Wij vinden dat wij niet verantwoordelijk zijn voor de VBC, maar mocht tijdens de surseance blijken dat de boekingscentrale door kan draaien dan zijn wij bereid daar geld in te steken. Wij horen ook graag van het college wat er klopt van de berichten dat de VBC inmiddels is overgenomen.

Als het om de werknemers bij het NNBT gaat, rijst het vraagstuk van het wachtgeld. In hoeverre worden wij daarmee straks geconfronteerd? Wat is op dit punt de precieze stand van zaken?

De heer HOLMAN: In weerwil van de indruk die de fractie van de PvdA in de commissievergadering heeft gewekt, komt de heer Veenstra nu ineens met het verhaal dat hij nu eventueel wel geld in de boekingscentrale wil steken. Om hoeveel geld gaat het dan, wat is de argumentatie en is de PvdA daarmee voor een vrijwaring? Hoe ziet die fractie dat?

De heer VEENSTRA: Wij zijn tegen een vrijwaring. Wij zijn het met het college eens dat absoluut niet op het verzoek tot vrijwaring moet worden ingegaan. Het is geen provinciale taak en er zitten nogal wat juridische haken en ogen aan. Bovendien vinden wij het heel opmerkelijk dat dit punt nu pas naar voren komt.

De belangen van de vakantiegangers zijn natuurlijk wel heel belangrijk en vanuit de situatie van surseance geredeneerd kan best nog eens bekeken worden welke mogelijkheden er zijn. Het gaat erom dat de belangen van de vakantiegangers op een zo goed mogelijke manier veilig worden gesteld. Voor het imago van Drenthe als toeristische provincie is dat heel belangrijk.

Recreatie en toerisme zijn voor Drenthe van eminent belang. 12% Van de beroepsbevolking is in de sector werkzaam en het vervolg op het NNBT

dient dan ook zeer zorgvuldig bepaald te worden. Uitgangspunt is dat de provincie een taak heeft op het gebied van het stimuleren van de toeristisch-recreatieve bedrijfstak. Een absolute scheiding tussen basistaken en commerciële activiteiten is van belang. De verantwoordelijkheden van de provincie, van de overheid, moeten scherp afgebakend zijn. Het bedrijfsleven moet zijn rol pakken. Een nauwkeurige scheiding tussen publiek en privaat is belangrijk. Met de 12 gemeenten zou de komende tijd overleg kunnen worden gevoerd over hoe zij de toekomst zien. Gaan we op Drentse of op Noord-Nederlandse schaal verder? Is een doorstart mogelijk? Gaarne zien wij op korte termijn voorstellen van het college tegemoet, waarin op deze onderdelen wordt ingegaan en waarin een zorgvuldige afweging wordt gemaakt inzake de toekomstige basis van de sector recreatie en toerisme in Drenthe. Voorzitter. Namens de fracties van VVD, ChristenUnie, GroenLinks en PvdA wil ik dan nu de volgende motie indienen.

Motie A

Provinciale staten bijeen in vergadering op 26 mei 2003;

hebben kennisgenomen van de gang van zaken bij het NNBT;

overwegen dat:

- *de situatie bij het NNBT dusdanige vormen heeft aangenomen dat een groot bedrag aan gemeenschapsgeld definitief dreigt verloren te gaan;*
- *inzichten inzake het NNBT sterk wisselen;*

en nemen het navolgende besluit:

- *provinciale staten gaan een onderzoek instellen naar de gang van zaken bij het NNBT.*

De resultaten van het Groningse onderzoek vormen het uitgangspunt, zodat het onderzoek zich kan richten op de periode tussen het derde kwartaal van 2002 en mei 2003;

- *de centrale vraag is hoe de sterk verslechterde situatie bij het NNBT in zo'n korte tijd heeft kunnen ontstaan en in hoeverre in een eerder stadium geen feiten beschikbaar waren (hadden moeten zijn) die tot andere inzichten hadden moeten leiden. In het on-*

derzoek komt de rol van alle betrokken partijen naar voren;

- *het onderzoek wordt verricht door een door provinciale staten in te stellen onderzoekscommissie, conform artikel 151a1 van de Provinciewet. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de ervaringen die provinciale staten van Groningen in 2002 hebben gehad met het door hen gehouden onderzoek en betrokken bureau;*
- *de onderzoekscommissie zal bestaan uit maximaal 5 personen uit 5 verschillende fracties en zal benoemd worden in de statenvergadering van 25 juni aanstaande. Het Presidium wordt gevraagd daartoe met een voorstel te komen;*
- *de onderzoekscommissie zal een plan van aanpak voor het onderzoek opstellen en uiterlijk op 1 november 2003 aan provinciale staten een rapportage voorleggen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben in de Statencommissie BFE - volgens mij heet die commissie nog steeds zo - een uitvoerige discussie gehad over de afgelopen jaren en maanden, over hoe het allemaal heeft kunnen gebeuren en over wat de acties van het college zijn geweest de afgelopen tijd. Ik constateer dat in die commissievergadering veel vragen zijn beantwoord, want in de vergadering van vandaag is nog slechts een beperkt aantal overgebleven. Op die vragen zal ik nu ingaan.

Ik heb geconstateerd dat heel veel fracties een statement hebben afgegeven naar aanleiding van de vraag of het college anders had moeten handelen op de verzoeken van het NNBT om toch met financiering over de brug te komen. Ik constateer dat de staten in heel brede mate de opstelling van het college steunen om dit niet te doen. Het college is van mening dat ook vrijwaring niet op de weg van de provincie ligt, zelfs niet wanneer daar sympathieke doelstellingen achter zitten. Het vertrekpunt van het college was een strikte scheiding van verantwoordelijkheden. Voorzitter. Er is een vraag gesteld over de projecten. Bij het NNBT zijn projecten in uitvoering en

daarvoor heeft bevoorschotting plaatsgevonden. Het is goed even aan te geven dat die bevoorschottingen hebben plaatsgevonden op basis van gemaakte afspraken. Er waren dus afspraken over op welk moment gedurende de projecten geld zou worden overgemaakt, want degenen die de projecten uitvoeren, maken ook direct kosten. Tot op dit moment is het niet zo dat er meer is bevoorschot dan de bedoeling is geweest.

De heer ENGELS: Voorzitter. Is er in het college, gelet op de ontwikkelingen bij het NNBT, überhaupt over nagedacht de bevoorschotting met iets meer zekerheden te omkleden? Daar was toch wel aanleiding voor.

De heer SCHAAP: Ja, maar dan is het helaas, pindakaas. Wij kunnen er nu wel over nadenken, maar ook de heer Engels weet hoe het gelopen is. Het blijft almaar bij die tamelijk verrassende wending in de periode maart/april en op dat moment is bekend dat het een buitengewoon moeilijk verhaal gaat worden. De bevoorschottingen hebben dan plaatsgevonden en dan kunnen wij er natuurlijk nog wel over nadenken, maar dat heeft dan niet zo heel veel zin meer. Ik hoop dat dit een beetje een antwoord is op de vraag van de heer Engels. Ook het college ziet het belang van het beperken van de schade in en dat geldt natuurlijk helemaal voor de boekingscentrale. Ook ik heb het afgelopen weekend via de radio gehoord dat wordt gesproken over overname van de VBC. De drie colleges van GS hebben het bestuur van het NNBT verzocht heel goed te kijken naar de belangen van de vakantiehouders aan de ene en de recreatie-ondernemers aan de andere kant. Er worden allerlei pogingen gedaan - en dit zal er wel een van zijn - om die belangen veilig te stellen. Of dat gelukt is, is niet alleen een vraag voor de staten, maar ook voor mij, want op dit moment weet ik niet of het NNBT de VBC helemaal heeft veiliggesteld en of dit eigenlijk ook wel kan. Iedereen weet dat in de aanloop naar een mogelijke surseance men niet helemaal vrij meer is in zijn handelen. Dat neemt niet weg dat het college het signaal van de meeste fracties dat vooral ook naar de VBC moet worden gekeken, heel serieus zal nemen. Dat betekent in concreto dat de staten niet zeggen: "Ga maar vrijwaren en dan kan er in concreto wel wat," nee, het betekent heel simpel - ik zeg het maar even zwart-wit - dat wanneer de drie staten in Noord-Nederland vandaag

besluiten dat het over en uit is de NNBT op korte termijn waarschijnlijk in surseance zal gaan. Als de staten dat willen, ontstaat er op dat moment een soort van onderhandelingspositie met de bewindvoerder en dan kunnen wij bekijken hoe wij die rol willen vervullen. De fractie van GroenLinks heeft daarbij aangegeven - ik hoorde dit geluid trouwens ook van enkele andere fracties - dan bereid te zijn ook de eventuele financiële consequenties daarvan te dragen om de belangen die daarbij aan de orde zijn, zo goed mogelijk af te wikkelen. Maar het is eerst aan het NNBT-bestuur om de stappen te zetten die het moet zetten en vervolgens komt er wellicht een gesprek met de provincies over de vraag hoe dit en wellicht ook andere problemen kunnen worden opgelost. Dat kan dan wellicht via een doorstart, want er zijn meer belangen bij het NNBT dan alleen dat van de VBC. Maar pas dan is dus het moment waarop de provincies echt kunnen gaan kijken wat zij willen afwikkelen en hoe.

De heer KLOOS: Voorzitter. De gedeputeerde vertelt nu wel een heel verhaal, maar ik ben zo benieuwd te horen hoe het nu gaat met alle nieuwe boekingen. Van het totale bedrag bij de VBC heeft 60% betrekking op de provincie Drenthe. Ik denk dan ook dat Drenthe in vergelijking met de omliggende provincies zeker wel in beeld is als toeristische provincie. Waar worden de nieuwe boekingen geplaatst?

De heer SCHAAP: Er worden geen nieuwe boekingen gedaan. Het NNBT heeft er de afgelopen weken al voor gezorgd dat er geen nieuwe boekingen plaatsvinden.

De heer KLOOS: In hoeverre speelt de brief van Toeristisch Recreatief Drenthe waarin wordt gevraagd de mogelijkheden voor het promoten van Drenthe te bekijken nog een rol?

De heer SCHAAP: Die vraag heeft te maken met hoe het nu verder moet. Ik ben van mening dat de afwikkeling van het NNBT gescheiden moet worden gezien van de vraag hoe wij nu verder moeten gaan. Alle partijen die hierin een rol spelen, wordt gevraagd hoe zij hiernaar kijken en er wordt gewerkt aan een nota waarin wat scenario's worden uitgeschreven. Die nota wordt zo gauw mogelijk aan de statencommissie toegezonden. Gesuggereerd is dit al voor de eerstvol-

gende commissievergadering te doen. Ik weet niet of dat wijs is, want er moet natuurlijk ook wel iets te bepraten zijn. Maar als dat kan, zal het zeker gebeuren. Maar dat heeft meer betrekking op de vraag hoe het nu verder moet en ook het college heeft op dit moment nog geen antwoord op die vraag.

In de commissievergadering heeft een discussie plaatsgevonden tussen de heer Engels en mij over de politieke verantwoordelijkheid. In mijn beleving is dat punt toen helemaal uitgediscussieerd en het college is sindsdien niet tot een ander inzicht gekomen. We kunnen de discussie nog wel eens herhalen, maar mij lijkt dat niet zinvol. Het college is namelijk niet van standpunt veranderd.

Tot slot het onderzoek. Namens het college wil ik hierover een opmerking maken. Voor de staten een onderzoek willen doen, moeten zij eerst een onderzoeksverordening vaststellen. En als de staten haast hebben met dit onderzoek dan moet er dus echt snel gewerkt worden. Die verordening moet dan snel worden opgesteld en in de junivergadering van de staten worden behandeld. Als die verordening er is, kunnen de staten een commissie instellen. Dat laat ik graag allemaal aan de staten over. Ik ga ervan uit dat de motie, die door een meerderheid van de staten is ingediend, zal worden aangenomen. Het college verzet zich niet tegen die motie.

De heer BLANKSMA: De opstellers van de motie hebben zich hiermee natuurlijk ook beziggehouden. Ik wil mevrouw Rozema ervoor prijzen, dat zij, vooruitziend op wat er zou kunnen gebeuren, al heel actief is als het gaat om het maken van die verordening. Ik heb van haar begrepen dat die verordening in de volgende statenvergadering kan worden besproken. Dat probleem is dus opgelost.

De heer SCHAAP: Kijk eens aan!

TWEEDE TERMIJN

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb alleen nog een vraag voor de indieners van de motie. In hoeverre is er sprake van samspraak met de andere betrokkenen? Ik kan mij namelijk niet voorstellen dat de provincie op dit slagveld de enige is.

De VOORZITTER: Dat is een vraag voor de indieners van de motie.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb goed geluisterd toen de gedeputeerde over de bevoorschotting van het NNBT sprak. Het college heeft de indruk op dit punt niet te onvoorzichtig te zijn geweest.

(Voorzitter: de heer Looman.)

Het lijkt mij in ieder geval een leer- en verbeterpuntje voor de organisatie in het algemeen en ik kan mij ook voorstellen dat dit punt nog in het onderzoek wordt meegenomen.

De tweede opmerking die ik wil maken heeft betrekking op de politieke verantwoordelijkheid. Ik acht het van belang om de positie van mijn fractie toch even heel helder te markeren. Ik hoor steeds spreken over "de schuldigen aanwijzen", "de schuldvraag stellen" of "een onderzoek instellen naar de schuldigen". In het betoog van de heer Dohle is het element van de politieke verantwoordelijkheid volledig verdund, de PvdA heeft het eigen straatje schoongeveegd en via de e-mail zag ik de kreet "Barbertje moet hangen" voorbijkomen. Even voor alle duidelijkheid: dit zijn typen redeneringen die volgens de fractie van D66 als het gaat over politieke verantwoordelijkheid en de betekenis die zij daaraan toekent, berusten op een misverstand. Het is niet onze invalshoek en wij voelen daar ons ook niet door aangesproken. Ik moet er ook eerlijk bij zeggen dat mijn fractie daar in die zin ook niet rechtstreeks op aangesproken is. Voor ons is de kern dat gedeputeerde Dijks als eerstverantwoordelijke de staten gebrekkig heeft geïnformeerd en tot het laatst heeft gezegd dat het met het NNBT wel goed zou komen, ondanks de negatieve signalen - ik spreek nu over de vergadering van december 2002 - die in de staten op tafel zijn gekomen. En dan is het gelet op de uitkomsten van het NNBT-verhaal, nogmaals, los van de schuldvraag of de verwijtbaarheid, wat ons betreft gewoon een kwestie van het nemen van politieke verantwoordelijkheid voor de uitkomst. In onze ogen hoort een bestuurder dat te doen en daarom zijn wij teleurgesteld dat de betrokken gedeputeerde die verantwoordelijkheid niet neemt in die zin, dat hij de eer aan zichzelf houdt en daar consequenties uit trekt. Maar ook dat is vervolgens weer een eigen verantwoordelijkheid en een verantwoordelijkheid van het college. Het nader onderzoek staat hier los van. Dat

onderzoek kan om allerlei andere redenen buitengewoon nuttig zijn en wij zijn er ook zeker niet tegen, maar zien geen enkel verband tussen de omvang en de reikwijdte van de politieke verantwoordelijkheid zoals ik die net heb geschetst, dus, nogmaals, los van de schuldvraag - die vinden wij staatsrechtelijk ook niet relevant - en wat wij nu verder gaan doen.

Wij zullen daarom de motie steunen en voor het overige herhaal ik dat wij buitengewoon teleurgesteld zijn over de houding van de eerstverantwoordelijke gedeputeerde, die niet bereid is consequenties te trekken uit deze deconfiture.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil eerst ingaan op de vraag over het samenwerken in het onderzoek met andere partijen die gedupeerd zijn. Ik denk dat de onderzoekscommissie, als dat nodig en nuttig is voor het bereiken van haar doel, heel goed in staat is met iedereen samen te werken.

De heer KLOOS: Worden de kosten dan ook verdeeld?

De heer BLANKSMA: Het lijkt mij buitengewoon prematuur daarover nu al te speculeren. De commissie zal ongetwijfeld mans genoeg zijn om ook de financiële belangen van Drenthe in de gaten te houden.

De heer KLOOS: Ik neem aan dat alle directbetrokkenen waarmee al gesproken is, te horen hebben gekregen dat er een onderzoek komt.

De heer BLANKSMA: Nee. Onze motivatie voor dit onderzoek is puur gelegen in wat er in Drenthe heeft plaatsgevonden.

De heer KLOOS: Is het dan niet beter eerst met de andere betrokkenen te bespreken of het überhaupt zinvol is met elkaar een onderzoek te doen?

De heer BLANKSMA: Of in de uitvoering van dat onderzoek samengewerkt dient te worden met andere partijen, bijvoorbeeld met Groningen, Fryslân of nog anderen, kan die onderzoekscommissie mijn inziens buitengewoon goed zelf regelen. Volgens mij is dat op dit moment niet aan de orde.

Elke vorm van onderzoek die bijdraagt aan het beantwoorden van de vragen, wordt door de commissie meegenomen. Als dat financiële

consequenties heeft, zal gelet worden op de belangen van de provincie Drenthe, waarvoor zitten wij hier.

Over de toekomst kan volsterkte helderheid worden gekregen door daarover een motie in te dienen, maar voor de onderhandelingspositie van het college lijkt het mij niet verstandig nu al bedragen en termijnen te noemen. Ik wil echter wel een glasheldere conclusie hebben van het college. Wij hebben benadrukt dat het van buitengewoon belang is voor het bevorderen van het toeristisch imago van Drenthe dat deze kwestie met name in de richting van de toeristen op een fatsoenlijke manier wordt afgehandeld. Wij hebben ook aangegeven daar geld voor over te hebben. Wij zeggen nu niet hoeveel, maar het moet natuurlijk wel zo weinig mogelijk zijn. Toeristen mogen er helemaal geen schade van hebben. Ik wil graag helder hebben dat het college dit als een belangrijke doelstelling ziet in de onderhandelingen met de curator van het NNBT. Ik hoor ook graag of het college zich hierin gedragen weet door de meerderheid van de staten - ik heb niet precies bijgehouden wat hierover door de verschillende fracties is gezegd - want ik wil ook niet dat de gedeputeerde niet weet hoeveel rugdekking hij heeft bij het ingaan van de onderhandelingen. Hoe omzichtig er ook mee omgegaan moet worden, wij vinden dat de staten volstrekt helder moeten maken dat deze zaak in het belang van toeristisch Drenthe goed geregeld moet worden.

De heer DOHLE: Voorzitter. De VVD is van mening dat de zaak eerst moet worden afgewikkeld voor er verder wordt gekeken. Uitspraken als dat de toeristen niet de dupe mogen worden van het failliet gaan van de VBC, moeten daarom op dit moment niet worden gedaan. De bewindvoerder heeft echt maar één hoofddoel, namelijk zoveel geld voor de crediteuren vinden. Dat is ook zijn taak. Voor de rest zal hij wel met partijen in onderhandeling gaan. Daar moeten wij nu niet op vooruitlopen. Wij moeten het college daarom nu niet lastig vallen met allerlei opdrachten.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij wat de heer Dohle net zei over de boekingscentrale. Het lijkt ons niet verstandig dat de heer Schaap op dit moment op dit punt een harde conclusie trekt. Daarvoor lijkt ons ook geen politieke meerderheid te bestaan.

De heer SCHAAP: Als de fractie van het CDA met krokodillentranchen in de ogen iets zegt over de VBC dan mag mijn wedervraag zijn of het alleen gaat om het uitspreken van een mooie zin, of om iets substantiëlers.

De heer HOLMAN: Wat is gebeurd, is slecht voor het imago van Drenthe en heel zuur voor de mensen die het betreft. Die mensen moeten rustig hun vakantie in Drenthe kunnen houden en er geen geld achteraan hoeven steken; dat is ook voor ons de gewenste uitkomst.

De heer BLANKSMA: De vraag is natuurlijk of het CDA daar geld voor over heeft.

De heer HOLMAN: Zolang wij niet kunnen overzien wat de consequenties zijn van het faillissement, is het de vraag of wij ons daarover moeten uitlaten. Er zijn meer partijen bij betrokken en de provincie is daarin niet de eerst verantwoordelijke. Er zijn vragen aan de orde als waar gaat die boekingscentrale heen, zit er goodwill in, is de nieuwe eigenaar van de boekingscentrale bereid geld te geven en wat gaan de ondernemers doen. Al die vragen moeten eerst beantwoord worden. In die zin ben ik het eens met het heldere standpunt van de heer Dohle, dat eerst afgewacht moet worden wat er gaat gebeuren, dat dan een analyse moet worden gemaakt en dat de zaak daarna opnieuw moet worden bekeken.

De heer BLANKSMA: Het is voor het college belangrijk te weten of de meerderheid van de staten zegt dat het zijn best moet doen maar dat het geen geld mag kosten, of dat het college zijn best moet doen en dat, als het geld kost, de meerderheid van de staten daar in principe niet altijd tegen is.

De heer HOLMAN: Het college moet vooral zijn best doen en op voorhand trekken wij geen geld uit. Wat de heer Blanksma doet, komt eigenlijk neer op het geven van een blanco cheque. Hij zegt dat GS het maar moeten oplossen en maar met een voorstel moeten komen. Wij draaien het om: eerst moet een analyse van het probleem gemaakt worden waaruit moet blijken hoe groot de werkelijke schade is. Ik heb nog niet in beeld waar wij dan werkelijk staan.

Wij doen dus niet als de PvdA en GroenLinks nu al de uitspraak dat GS maar aan het werk moeten gaan en dat wij bereid zijn geld te geven.

Over de politieke verantwoordelijkheid heeft de heer Engels een helder relaas gehouden, waarbij wij ons kunnen aansluiten. Dat geldt echter niet voor de conclusie die D66 aan dat relaas verbindt.

De heer BLANKSMA: Voorzitter. Ik heb er echt behoefte aan de vraag nogmaals en nu scherper te stellen. Volgens mij zijn er in ieder geval twee scenario's denkbaar. Het ene scenario is dat het verhaal eindigt met de conclusie dat het college zijn best heeft gedaan, maar dat dat helaas niet heeft geholpen en dat de toeristen hun geld kwijt zijn. Het andere scenario is dat de conclusie van het verhaal is dat het college zijn best heeft gedaan, dat het niet is gelukt en dat, omdat er toch provinciaal geld in gestoken is, is voorkomen dat de toeristen schade hebben ondervonden. De vraag is nu wat het CDA erger vindt. Wij vinden het erger als de toeristen hiervan de dupe worden.

(Voorzitter: de heer Ter Beek.)

De heer HOLMAN: Het is natuurlijk erg als de toeristen gedupeerd worden, maar wij willen niet op dit moment al zeggen er geld voor over te hebben. Het probleem moet eerst inzichtelijk gemaakt zijn. Als er voor € 600.000,-- geboekt is en wij moeten dat bedrag betalen dan moeten wij ons wel eerst viermaal achter de oren krabben.

De heer DOHLE: Voorzitter. Volgens mij is dit een geweldige "als-discussie". Stel nu dat de bedrijven waarbij de vakanties geboekt zijn gewoon een leverplicht hebben, moet de provincie dan met gemeenschapsgeld het risico dat die bedrijven genomen hebben, afdekken? Als de heer Blanksma op die vraag geen helder antwoord heeft, moet hij gewoon afwachten tot bekend is hoe het allemaal echt zit.

De heer BLANKSMA: Volgens mij kan ik daar een heel helder antwoord op geven. Dat antwoord is "neen", want mijn motivatie is volledig gebaseerd op de beschadiging van het imago van het Drentse toerisme. Wat wij zeggen is dat de toerist absoluut geen schade mag leiden. Een schade van € 1.000,-- wordt namelijk met een reclame van € 10.000,-- nog niet goedge maakt.

De heer DOHLE: Ik ben dat volledig met de heer Blanksma eens. Het antwoord van de heer Blanksma is dus dat hij het niet weet. Eerst zal uitgezocht moeten worden waar de leverings- en betalingsvoorwaarden, zo die er al zijn, juridisch toe leiden. Daar is nu juist die bezinningstijd voor nodig.

De heer BLANKSMA: Maar juist omdat ik het niet weet, wil ik het aan GS overlaten. Het enige wat wij zeggen is dat wij er geld voor over hebben om deze kwestie op een fatsoenlijke manier af te wikkelen. Heeft de VVD geld over voor een fatsoenlijke afwikkeling van deze zaak, of wil zij de kwestie alleen op een zo fatsoenlijk mogelijke manier afhandelen zonder dat het geld kost?

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het lijkt ons goed dat het college de ruimte krijgt om het probleem netjes af te wikkelen. Wij willen nu nog geen deuren dichtgooien. Wij wachten de voorstellen af.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Ik weet niet precies wat ik aan al deze woorden moet toevoegen. De VBC is van belang en de vraag is nu hoe groot wij dat belang vinden. Het college zal de komende weken met alle hierbij betrokken partijen gesprekken aangaan en dan zal er wel een keer een beeld ontstaan. Meer kan ik er op dit moment ook niet van zeggen, want het is in een onderhandelingspositie niet verstandig al te vergaande uitspraken te doen. Maar ik heb goed gehoord wat de staten hebben gezegd.

In stemming komt motie A.

Motie A wordt met algemene stemmen aangenomen.

J. Voorstellen

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 16/6.13/2003002611, Voorjaarsnota 2003 en 3e wijziging begroting 2003

(statenstuk 2003-57)

met de op dit punt betrekking hebbende verslagen van de Statencommissies Cultuur en Welzijn, Milieu, Water en Groen, Ruimte, Infrastructuur en

Mobiliteit en Bestuur, Financiën en Economie van 7, 12 en 14 mei 2003.

De heer HUIZING: Mijnheer de voorzitter. Zoals gemeld in de Statencommissie BFE kan de fractie van de PvdA zich vinden in het hoofduitgangspunt van de Voorjaarsnota en in het daarin geformuleerde beleidsuitgangspunt dat met name in financieel opzicht een pas op de plaats moet worden gemaakt. Ik realiseer mij dat daardoor ook beleidsmatig geen forse stappen vooruit kunnen worden gezet en dat daarmee 2003 kan worden beschouwd als een niet benut jaar.

Toch wordt door mijn fractie voor deze lijn gekozen. Verwacht mag worden dat, gezien de economische situatie, de maatregelen die op basis daarvan zijn bedacht in het kader van de kabinetsformatie, niet aan de lagere overheden en dus ook niet aan de provincies voorbij zullen gaan. In de Voorjaarsnota nodigt het college de staten uit aan te geven op welke terreinen het nu zittende college maatregelen moet nemen in het kader van de begroting 2004. De beantwoording van deze uitnodigende vraag levert voor ons een probleem op. Er moet in onze optie namelijk een link worden gelegd met de Statenagenda. Die Statenagenda is er nog niet en zal ook ten tijde van de opstelling van de begroting 2004 niet beschikbaar zijn.

In de Voorjaarsnota wordt enkele items benoemd die meer dan de normale aandacht vragen. Hierbij moet vooral worden gedacht aan de economische situatie in deze regio. Daarom is het des te meer te betreuren te moeten lezen dat in het kader van het Meerjarenprogramma infrastructuur en transport noordelijke projecten steeds verder naar achteren worden geschoven.

Bekend is dat een goede bereikbaarheid vooral voor de economische ontwikkeling van levensbelang is en daarvoor een wezenlijke basis biedt. Alles moet in het werk worden gesteld om een goede bereikbaarheid te waarborgen. Ik neem aan dat het college dit tot zijn taak rekent. En hoe actueel de problematiek is, blijkt uit een publicatie in het Dagblad van het Noorden over de werkgelegenheid in Emmen.

Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie stemt in met de Voorjaarsnota.

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk met uw maidenspeech.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. In de vergadering van de Statencommissie BFE hebben wij een aantal punten naar voren gebracht waarop een helder antwoord is gekomen. Wij hebben toen hetzelfde geconstateerd als de heer Huizing, namelijk dat ons de vraag wordt voorgelegd onze mening te geven over aan welke beleidsterreinen voorrang zou moeten worden gegeven. In de commissie is hierover gediscussieerd en toen ging het vooral om de vraag hoe wij op een goede manier onze Statenagenda financieel kunnen onderbouwen. Daarom hebben wij, vooruitlopend op de begroting 2004 en de meerjarenbegroting een financieel stuk gevraagd op grond waarvan de staten een gefundeerd besluit kunnen nemen over de prioriteiten die zij op de Statenagenda opnemen.

Voorzitter. Wij hebben op dit punt een motie gemaakt, die ik nu wil indienen.

Motie B

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 26 mei 2003;

kennisgenomen hebbende van het Collegeprogramma 2003-2007;

overwegende dat:

- *door de economische omstandigheden provinciale staten waarschijnlijk gedwongen zullen worden prioriteit te geven aan (onderdelen van) het Collegeprogramma;*
- *het van belang is dat de staten een goede discussie kunnen voeren over deze prioriteitstelling;*
- *de staten op deze wijze hun kaderstellende rol goed vorm kunnen geven;*

verzoeken het college een financiële paragraaf met een indicatie van de doorberekening van het Collegeprogramma te maken voor provinciale staten en vragen het Presidium voor de uitvoering en agendering zorg te dragen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stelt vast dat de motie voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De inbreng van de VVD bij de behandeling van de Voorjaarsnota in de commissie was in twee delen gesplitst en dat zal nu weer gebeuren. Ik zal een korte algemene beschouwing geven, waarna onze woordvoerder financiën, Chris Boerland, een motie zal indienen en die zal toelichten.

Wat het kabinet, dat morgen geïnstalleerd wordt, in petto heeft voor de provinciale gelden, is nog ongewis. Vandaar dat het college in de Voorjaarsnota een afwachtende houding aanneemt, waarin de fractie van de VVD zich volledig kan vinden. We moeten echter niet te vroeg juichen, want diverse voornemens van het huidige college zijn nog niet in de Voorjaarsnota verwerkt.

Minder inkomsten, minder uitgaven. Het zal wel niemand verbazen dat de VVD geen voorstander is van het afwentelen van bezuinigingen op de burger. Waar veel overheden de heffingen aan burgers opschroeven, wil de VVD de motorrijtuigenbelasting (MRB), toch een belangrijke bron van inkomsten voor de provincie, graag op het huidige niveau handhaven. De broekriem van de burgers wordt al meer dan genoeg op de proef gesteld.

Wanneer het Rijk kort op gelden voor de provincie, zullen wij die bezuinigingen dus in eigen huis op moeten vangen.

De heer BLANKSMA: Voorzitter. Mijn vraag is of de VVD het huidige beleid ten aanzien van de MRB, dat al decennia lang wordt gevoerd, wil continueren. Dat beleid komt erop neer dat alleen rekening wordt gehouden met de prijscompensatie. De heer Dohle brengt dit nu naar voren of het iets nieuws is. Of wil hij geen prijscompensatie meer?

De heer DOHLE: Wat de heer Blanksma het huidige beleid noemt, vinden wij verstandig beleid en wij hopen dat dit beleid in de toekomst wordt voortgezet. Maar ik geef op een briefje dat zodra de rijksbezuinigingen behoorlijk in het vlees van de provincie gaan snijden, er wel degelijk met lonkende blikken gekeken zal worden naar de ruimte die er nog is om de MRB wat op te rekken. Ik kan mij overigens ook best voorstellen dat daar niet helemaal aan te ontkomen valt. Dat is de reden waarom ik vanaf deze plek ook niet kan zeggen dat de MRB nooit zal worden verhoogd; maar ons uitgangspunt is om het niet te doen.

De heer BLANKSMA: Maar dat is al decennia lang het uitgangspunt in deze staten.

De heer DOHLE: Dan zijn we het eens. Op het moment dat er werkelijk kortingen worden opgelegd, moet geprobeerd worden die in eigen huis op te vangen. Wat ons betreft is een taken-discussie een heel goed instrument om uit te vinden wat de provincie nog wel moet doen of wat zij eventueel kan nalaten. Daarbij kan ook heel goed worden bekeken - dit is tijdens de bijeenkomst in Spier nog weer eens gebleken - of de provincie wel altijd zover in de uitvoering van haar taken moet gaan als zij nu doet. In ieder geval in de relatie tussen de provincie en de gemeenten zijn wij verleden week al enkele malen dubbel werk tegengekomen.

Met mijn opmerking hoe naar onze meningen bezuinigingen moeten worden opgevangen, heb ik al een start gemaakt met het noemen van de wensen van mijn fractie voor de toekomst. Daaraan wil ik, daartoe uitgenodigd door de inleiding in de Voorjaarsnota, nog twee dingen toevoegen. In de commissie heb ik al geconstateerd dat in elke nota ter stimulering van de regionale economie het oplossen van het knelpunt in de A28 en het knooppunt bij Lankhorst aan de orde komen. Wat ons betreft worden er in de toekomst voorzieningen getroffen, ook in financiële zin, om die knelpunten op te lossen. Er is inmiddels op initiatief van het college een convenant getekend om de financiële consequenties in kaart te brengen. Dat stuk moet in december klaar zijn en het is goed daarop nu al te anticiperen.

De heer BLANKSMA: Stel dat het alleen maar gefinancierd kan worden door een verhoging van de MRB, wat vindt de heer Dohle dan belangrijker: medefinanciering door de provincie van de verbreding van de A28 of het niet verhogen van de MRB? Het gaat daarbij om dingen die toch ook wel een beetje met elkaar verbonden zijn.

De heer DOHLE: Ik heb gezegd dat er in de begroting nog heel veel ruimte zit om met nieuwe plannen te komen. In de Voorjaarsnota worden wij ook uitgenodigd om met plannen te komen. Het verhogen van de MRB is daarom nog helemaal niet aan de orde. Eerst moet bekend zijn hoeveel geld de provincie daadwerkelijk in zo'n fonds moet storten. Dat het in relatie tot wat de provincie in staat is om te doen, veel zal zijn, daar rekenen wij

wel op en vandaar ook dat wij zeggen dat de provincie alvast maar moet beginnen te sparen. Voorzitter. De VVD hecht aan openbaarvervoersvormen op maat. In ons verkiezingsprogramma hebben wij al aangegeven de schoolbus een goede aanvulling te vinden. Een dergelijk project loopt al in de Gelderse Achterhoek en wij vragen het college eens goed te bekijken of een dergelijk project ook in Drenthe tot de financiële mogelijkheden behoort.

Het derde punt waarvoor wij in de commissie aandacht hebben gevraagd, is het slechten van de kloof tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. De heer Boerland zal hierover nog meer zeggen.

De heer BOERLAND: Mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben wij aangegeven de kloof tussen het scholenveld en het bedrijfsleven graag geslecht te willen hebben. Door middel van de motie, die ik straks zal indienen, proberen wij daaraan een extra bijdrage te leveren.

Wij hebben ons de gelopen tijd - en wij nemen aan dat velen dat met ons gedaan hebben - grote zorgen gemaakt over de toenemende jeugdwerkloosheid. Het gaat weliswaar om een landelijke ontwikkeling, maar Drenthe is hierin zo'n beetje koploper en dat zouden wij helemaal niet moeten willen.

Opvallend was op dit punt het persbericht van de Ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen waarin werd aangekondigd dat het kabinet instemt met de hoofdlijnen van het Plan van aanpak voor de jeugdwerkloosheid. Met andere woorden: het kabinet is voornemens om binnenkort - zelfs voor 1 juli - met een concrete aanpak van de werkloosheid en met name de jeugdwerkloosheid te komen.

De meest recente cijfers, die verleden week bekend werden, hebben ons doen schrikken. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) geeft aan dat in de groep van 15 tot 24 jaar de werkloosheid inmiddels is gestegen tot 10,2%, terwijl het algemene werkloosheidspercentage 5 is. Het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) in Drenthe - het CWI hanteert overigens andere criteria bij het bepalen van de werkloosheidspercentages dan het CBS - laat in persberichten weten dat het allemaal redelijk goed gaat en dat er dus niet zo nodig iets behoeft te worden gedaan. Het CWI gaat uit van de niet-werkende werkzoekenden, maar ook dan is er in de periode

april 2002-april 2003 sprake van een toename met 16% en dat duidt toch op wat anders dan de officiële publicaties suggereren. Bij ons is sprake van een toenemende zorg voor deze kwetsbare groep. De zorgen zijn groot. Deze categorie moet eigenlijk een startkwalificatie kunnen krijgen, maar in de praktijk blijkt dit vaak niet mogelijk te zijn. Wij - en met ons vele anderen - hebben grote zorgen over de tussentijdse uitval en ook de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven gaat nogal eens mank.

Voorzitter. Wij zijn voorstander van een ketenbenadering. Wij gaan uit van de beroepskolom vanuit het vmbo, het mbo en het hbo. Het leren is primair een taak voor de scholen, het bedrijfsleven en de gemeenten, maar wij merken dat er in Drenthe sprake is van een aantal drempels. Ik zal er enkele noemen. In de notitie met betrekking tot de aanpak van de jeugdwerkloosheid is sprake van het faciliteren van gemeenten, ervan uitgaande dat elke gemeente een instelling voor vmbo, mbo of hbo binnen zijn grenzen heeft. Wij weten wel anders. In Drenthe zijn er slechts drie of vier Regionale Opleidingscentra (ROC's). Twaalf gemeenten zullen dus eventueel gefaciliteerd gaan worden, terwijl er maar in drie ervan een ROC aanwezig is. Kortom, de ROC's werken niet alleen gemeente- maar zelfs ook provincieoverschrijdend.

In de verkiezingstijd is in Emmen een bijeenkomst belegd met scholen en bedrijfsleven en wij zijn toen tot de ontdekking gekomen dat men elkaar niet eens kent, laat staan dat er sprake is van structureel overleg tussen scholen en bedrijfsleven.

Voorzitter. Wij denken dat de provincie een goede zet doet wanneer zij op dit punt het initiatief neemt. De overheid heeft het plan bij MKB-Nederland 10.000 banen in het werk- en leertraject van het vmbo te faciliteren. De overheid komt voor 1 juli met het definitieve plan om in vier jaar landelijk 4.000 jongeren aan een werk/leerbaan te helpen. Dit alles vraagt om een gecoördineerde aanpak. Wij denken dat PS uitstekend kunnen coördineren, stimuleren en initiëren. Wij denken ook dat dit project, als het goed georganiseerd wordt, mede gebruikt kan worden om ESF-gelden binnen te halen. De kans is zelfs groot dat Europa hiervoor extra gelden beschikbaar stelt. Wij stellen het college daarom voor een platform op te richten waarin de gemeenten, de scholen voor vmbo, de ROC's, de instellingen

voor hbo, sociale partners, MKB-Nederland, CWI, uitzendbureaus en niet te vergeten Jeugdzorg zitting hebben. Wij vinden dat we nu iets moeten doen. De jeugdwerkloosheid stijgt snel. Straks komen de schoolverlaters en dus extra werkzoekenden op de markt en daarom is het de hoogste tijd actief beleid te voeren.

Voorzitter. Ik wil daarom de volgende motie indienen, die is ondertekend door de fracties van de VVD, het CDA, GroenLinks en D66.

Motie C

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 26 mei 2003;

overwegende dat:

- *het Collegeprogramma "Werk maken in een veilig en sociaal Drenthe" groot belang toekent aan de relatie arbeidsmarkt en onderwijs, in het bijzonder waar het de jeugd betreft;*
- *het aantal jeugdige werkzoekenden in Drenthe 12,6% van het totaal bedraagt en daarmee 2% hoger ligt dan het landelijk gemiddelde;*
- *er op landelijk niveau weliswaar allerlei ontwikkelingen gaande zijn om de jeugdwerkloosheid te voorkomen en te bestrijden, maar dat die weinig onderlinge afstemming kennen;*
- *er daarom naar de mening van ondergetekenden een coördinerende taak lijkt te zijn weggelegd voor de provincie inzake de landelijke activiteiten van ROC's, gemeenten, CWI en rijksoverheid (regiefunctie);*

besluiten het college van gedeputeerde staten op te dragen:

- *te inventariseren welke mogelijkheden de provincie Drenthe heeft om de lopende ontwikkelingen te coördineren en welke eigen initiatieven de provincie Drenthe daaraan nog kan toevoegen;*
- *voornoemde inventarisatie voor 1 oktober 2003 aan de staten over te leggen, zodat zij daarna kunnen besluiten over de aange-reikte mogelijkheden;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Ik wens de heer Boerland van harte geluk met zijn maidenspeech.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met de opmerking dat mijn fractie - iedereen had het al verwacht - steun zal verliezen aan de moties die zijn ingediend door het CDA en de VVD, onze nieuwe vrienden in Den Haag. Ik ben heel benieuwd hoe deze fracties zullen reageren op het voorstel dat ik zo meteen ga doen.

Voorzitter. In de Commissie Bestuur is onder andere even gesproken over het onderwerp werkbudget voor PS. Ik heb vervolgens via de griffie contact gezocht met onze ambtelijke dienst om na te gaan hoe dit aan de vork zou kunnen worden gestoken. Via de e-mail heb ik de fracties hiervan mededeling gedaan en ik moet excuus vragen voor het feit dat het verhaal dat ik nu ga houden er iets anders uitziet dan ik had aangekondigd. De reden hiervan is een communicatiestoornis tussen de fractie van D66 en de Statengriffie en uiteraard neemt mijn fractie daar de verantwoordelijkheid voor. Zo gaat dat dus en men zal na deze woorden begrijpen, dat ik de vergadering om half een zal verlaten.

Waar gaat het om? De fractie van D66 heeft in de commissie gezegd dat het van belang is dat de staten over een iets substantiëler budget beschikken dan nu in de Voorjaarsnota is opgenomen. Dat kan van belang zijn voor de ontwikkeling en vooral de invulling van de Statenagenda en dat kan ook van belang zijn voor de meer algemene invulling van onze initiatiefrol. Overigens herinner ik mij uit het rapport van de Werkgroep Drenthe Duaal dat het ook uit psychologisch oogpunt heel goed is dat de staten van het begin af aan het signaal afgeven hun eigen rol serieus te nemen en die zeker niet te onderschatten.

Vandaar dat ik namens mijn fractie het volgende amendement wil indienen. Het wijkt af van het aanvankelijke voorstel, omdat dat voorstel van een verkeerde invalshoek leek uit te gaan.

Amendement D

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op maandag 26 mei 2003;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten inzake de Voorjaarsnota als bedoeld in statenstuk 2003-57;

besluiten:

de Voorjaarsnota 2003 als volgt gewijzigd vast te stellen:

de in voorstel 4 voorgestelde bedragen voor de vormgeving van het duaal bestuur ten behoeve van het werkbudget provinciale staten te verhogen tot jaarlijks € 250.000,--.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie kan de Voorjaarsnota in grote lijnen steunen, maar ik wil er toch nog een paar opmerkingen over maken.

In verband met het dualisme hebben wij nu te maken met een tamelijk beleidsarme Voorjaarsnota, waaruit blijkt dat de toekomstperspectieven als gevolg van de bezuinigingen door het kabinet-Balkenende niet al te optimistisch zijn. Met name op de terreinen grondverwerving, landinrichting en verkeer en vervoer wordt er flink gesneden en wij vrezen voor de toekomst van het openbaar vervoer.

Wij kunnen ermee akkoord gaan dat de hogere bijdrage van het Commissariaat voor de Media aan de algemene middelen wordt toegevoegd. Wij steunen het voorstel met betrekking tot het taalwetenschappelijk onderzoek van het Drents en wij zijn blij dat hiermee een motie die de OPD tijdens de algemene beschouwingen van 2001 indiende, wordt uitgevoerd.

De voorstellen in verband met de sociale component van het POP II zijn nog een beetje vaag en misschien worden de plannen helderder als ook de BTW-component in de kostenramingen wordt opgenomen.

Actualisering van de Regiovisie Groningen-Assen hebben wij op dit moment in beraad en wij zullen daarover te zijner tijd ons standpunt kenbaar maken.

Wij vragen de gedeputeerde of er al meer zicht is op de kosten die gepaard gaan met de geluidswering bij de Meppeler Betoncentrale (MBC) en of het Fonds industrielawaai hiervoor toereikend is.

Voorzitter. Statenstuk 2003-59, dat betrekking heeft op de Oranjerie te Eelde, maakt in feite ook deel uit van de Voorjaarsnota en daarom neem ik dat stuk nu maar even mee.

Mijn fractie dankt voor de toegezonden bijlagen. Zij gaat ervan uit dat de eventuele meerkosten als gevolg van het niet meerekenen van de BTW niet tot een hoger subsidiebedrag voor de provincie zal leiden.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Het was niet mijn bedoeling om na de commissievergadering nog eens op herhaling te gaan, maar ik wil wel graag op de moties en het amendement reageren. Hoe GroenLinks over de Voorjaarsnota denkt, is in de notulen van de commissievergadering te lezen.

Het CDA vraagt in zijn motie meer informatie over de financiële consequenties van het Collegeprogramma. Die motie steunen wij, omdat die kennis kan bijdragen aan het inzichtelijk maken van de prioriteiten die door het college worden gesteld. Wij zien die informatie dan ook met belangstelling tegemoet. Ik neem ook aan dat het college er geen moeite mee heeft inzicht te geven in zijn eigen prioriteiten.

Voorzitter. Wij hebben de motie die door de heer Boerland is ingediend, mede ondertekend. Wij zijn van mening dat het buitengewoon belangrijk is aan het onderwerp Jeugdwerkloosheid de nodige aandacht te geven. Ik roep de staten dan ook op niet alleen die motie zo breed mogelijk aan te nemen, maar ook alvast met een oog te kijken in de richting van de Statenagenda. De staten moeten op de voet gaan volgen wat er op het punt van de jeugdwerkloosheid gebeurt. Binnen de bestrijding van de algemene werkloosheid, moeten wij in Drenthe hoge prioriteit geven aan het op allerlei manieren bestrijden van achterstanden in de werkgelegenheid. Wij moeten ons niet richten op algemene maatregelen, maar op specifieke maatregelen voor achterstandsgroepen.

In dit kader wil ik ook nog aandacht vragen voor de minderheden onder de jongeren. De motie heeft dus niet alleen onze steun, wij bevelen de staten aan aan dit punt de komende vier jaar, in deze economisch barre tijden, alle aandacht te blijven geven.

Het bedrag dat in het amendement dat door D66 is ingediend, wordt genoemd, is inmiddels aardig lager geworden en komt nu zo dicht in de buurt van het al uitgetrokken bedrag, dat het amende-

ment daarmee nog overbodiger geworden is dan het in onze ogen al was. Wij zien ook absoluut niet in wat dit amendement toevoegt. De staten gaan alleen doen wat zij nodig vinden en als dat geld kost, kost dat geld en aan het eind van het jaar zien wij dan wel wat het gekost heeft. Ook als het in het amendement van D66 genoemde bedrag overschreden wordt, moeten daaraan geen consequenties worden verbonden, want de staten moeten zich immers bij elke uitgave die zij doen afvragen of die uitgave wel verantwoord is. Het heeft geen enkele zin daar de begroting voor op te rekken. Wij willen ook niet de indruk wekken dat wij ons per se binnen dat bedrag moeten houden en daarom zullen wij het amendement niet steunen. Wij willen dat de staten zo bescheiden mogelijk met de financiën omgaan, maar niet zo bescheiden dat zij in alle gevallen de hand op de knip moeten houden. Wij moeten gewoon doen wat noodzakelijk is.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. De meerwaarde van de door de fracties van het CDA en de VVD ingediende moties zien wij wel in en ik zal die dan ook steunen.

D66 vraagt voor een periode van vier jaar toch wel bijna € 1 miljoen meer voor het werken in het duale systeem. Dat lijkt mij geen goede zaak en ik zal dat amendement dan ook niet steunen.

De heer DE HAAS: Voorzitter. Mag ik de heer Engels nog een vraag stellen naar aanleiding van het door hem ingediende amendement?

De VOORZITTER: Vooruit dan maar, maar u voert nu voor de tweede keer het woord in eerste termijn.

De heer DE HAAS: Kan de heer Engels de dekking van het door hem genoemde bedrag aangeven?

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Die dekking is in lijn met de Voorjaarsnota zelf. Voor 2003 zoeken wij de dekking in de post Onvoorzien en voor de volgende jaren willen wij de post als prioriteit in de begroting meenemen.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter. Enkele sprekers hebben gezegd de commissievergadering niet over te willen doen en zich daarom te beperken tot het indienen van een motie.

De heren Huizing, Dohle, Boerland en Blanksma hebben het punt van de werkgelegenheid ter sprake gebracht. In de commissie heb ik hierover gezegd dat het college aan de slag gaat met de uitvoering van het aan de staten aangeboden programma en dat bij het opstellen van de meerjarenraming uiteraard van dit Collegeprogramma wordt uitgegaan, maar dat in die meerjarenraming wel inzichtelijk wordt gemaakt hoe de uitvoering getemporeerd wordt. Het is vervolgens aan de staten hierover met het college van gedachten te wisselen. Vanwege de toestanden in Den Haag hebben wij moeten wachten met het maken van een aantal becijferingen. Het nieuwe kabinet zal morgen geïnstalleerd worden en wij hebben inmiddels van Den Haag een notitie gekregen waarin wat cijfers staan, waarmee wij nu aan de slag gaan. Ik kan mij voorstellen dat wanneer het college de contouren klaar heeft, het hierover met de staten van gedachten gaat wisselen, maar de motie van het CDA waarin het college expliciet wordt opgedragen een doorberekening te maken van het Collegeprogramma wijs ik van de hand. De reden hiervoor heb ik in de commissie al en nu nogmaals genoemd. Ook omwille van de tijd - wij zitten vlak voor de zomer - zou het gewoon zinloos zijn die doorberekening te maken. In de brief van 23 mei van de statengriffier met als onderwerp de Statenagenda komt dit punt bovendien ook aan de orde. Kortom, de motie van het CDA, hoe sympathiek ook bedoeld, zullen wij niet overnemen.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik kan het even niet volgen. De gedeputeerde zegt het gevraagde wel te zullen doen, maar de motie niet te willen uitvoeren. Dat snap ik niet.

De heer DIJKS: De motie bevat de expliciete opgave om met een apart stuk te komen. De doorberekening is integraal in onze begroting opgenomen. Dat is het wezenlijke verschil tussen de motie en de opvatting van het college.

De heer BLANKSMA: Het college is al bezig met de voorbereiding van de begroting voor 2004 en natuurlijk gaat het proberen zijn eigen programma uit te voeren. Daarom zal het college eerst willen berekenen wat de uitvoering van zijn plannen kost. En dat is wat wij willen weten.

De heer DIJKS: Die cijfers krijgen de staten in de begroting bij het meerjarenperspectief. Maar het college komt niet met een aparte nota over de kosten van de uitvoering van het Collegeprogramma. Eigenlijk is de motie ook volstrekt overbodig.

De heer BLANKSMA: Maar in dit stadium van de voorbereiding van de begroting voor 2004, is toch allang een doorberekening van het Collegeprogramma gemaakt? Of is dat misschien nog niet gebeurd?

De heer DIJKS: Ik wil de discussie die in de commissie is gevoerd, niet herhalen. Het college heeft de staten bij de aanbidding van het Collegeprogramma aangegeven dat het, mede in verband met onduidelijkheden over het regeringsbeleid, bij de begroting met nadere voorstellen zal komen. Daar wil het college het nu dan ook bij laten. De strekking van de motie verschilt van wat het college bij de aanbidding van zijn programma heeft aangegeven. Vandaar dat ik namens het college de motie afwijs.

De heer BLANKSMA: Ik ben heel benieuwd wat de fractie van de VVD daarvan vindt, want in de commissie had die fractie een heel andere opvatting dan die welke de gedeputeerde nu verwoordt. Misschien is de eigen fractie van de gedeputeerde nog in staat hem ervan te overtuigen dat het toch wel heel erg nuttig is voor de staten zo vroeg mogelijk te weten wat de overwegingen van het college zijn bij het stellen van prioriteiten. Daar gaat het allemaal om.

De heer DIJKS: Voorzitter. Ik kom op motie C. Ook deze motie hoort strikt genomen tot de prioriteiten van het Collegeprogramma. De indieners van de motie vragen om een inventarisatie voor 1 oktober 2003. Dat is, mede gelet op de zomervakantie, wel een zeer ambitieus tijdstip. Als ik de motie zo op mag vatten dat alle aandacht aan het gevraagde moet worden besteed en dat het niet alleen moet blijven bij het reserveren van geld in de begroting dan heeft het college er niet zoveel moeite mee. Maar gelet op de hoeveelheid werk die met het in de motie gevraagde is gemoeid, kan het college zich niet helemaal binden aan de datum van 1 oktober, want 1 oktober is verrekte kort dag. Maar als de strekking van de motie is zoals ik zojuist heb ver-

woord dan wil het college die motie graag overnemen.

De VOORZITTER: Ik heb geconstateerd dat de heer Dohle naar aanleiding van motie B nog wilde interrumpen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De gedeputeerde noemt de motie van het CDA uiteindelijk ook overbodig en omdat ik denk dat dat de kern van de zaak is, wil ik hierover wel wat nader geïnformeerd worden. Wijst de gedeputeerde de motie af, omdat zij overbodig is, of omdat de staten maar kalm aan moeten doen? In de commissie heeft mijn fractie aangegeven in principe positief tegenover de intentie van deze motie te staan en ik heb nu de indruk dat de gedeputeerde zich verzet tegen iets wat statenbreed wordt gedragen.

De heer DIJKS: In de discussie in de commissie heeft het college net als bij de aanbidding van het Collegeprogramma aangegeven dat de cijfers bij de begroting komen. Het CDA was toen de enige fractie die zei te overwegen op dit punt toch met een motie te komen.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Mijn fractie dient nu een motie in en die motie dient daarom in deze vergadering te worden besproken. Ik sluit mij dan ook aan bij de vraag van de VVD om een heel helder antwoord van het college.

De heer ENGELS: Voorzitter. Ik meen dat het college dit heel heldere antwoord al heeft gegeven. Ik sluit mij overigens inhoudelijk helemaal aan bij de opmerkingen van het CDA en de VVD, maar het college heeft heel duidelijk gezegd de motie niet te zullen uitvoeren omdat het niet van plan is voor de doorrekening van het Collegeprogramma een apart traject te volgen. De woorden van het college zijn: wacht u maar tot wij met de totale begroting komen en dan zult u het zien. Dat is gewoon puur het afwijzen van de opvatting die de meerderheid van de staten in de commissievergadering bij het college heeft neergelegd en die in de motie is verwoord. Dát is de situatie en vervolgens moeten wij even kijken wat wij gaan doen en wat er gaat gebeuren. Ik ben benieuwd.

De heer DIJKS: Bij mijn weten heeft er nog geen stemming plaatsgevonden, dus of er een meer-

derheid voor de motie is, moeten wij nog afwachten. Ik heb aangegeven wat het traject is van het college, het traject dat reeds bij de aanbidding van het Collegeprogramma duidelijk is gemaakt.

Het college heeft de staten gevraagd bij de behandeling van de Voorjaarsnota hun prioriteiten aan te geven. Een van die prioriteiten is de werkgelegenheid. De staten dienen hierover een motie in en die motie wil het college overnemen, mits de in de motie genoemde datum van 1 oktober niet al te hard is.

Ook het punt dat in amendement D naar voren wordt gebracht, is reeds in de commissie aan de orde geweest. Namens het college heb ik hierover gezegd dat de staten hierover moeten beslissen. In de begroting voor 2003 is het werkbudget van provinciale staten op €75.000,-- gesteld en als dit bedrag nu wordt verhoogd, moet - de heer Engels gaf het ook al aan - de dekking uit de post Onvoorzien komen. Maar ik weet niet of de post Onvoorzien wel bedoeld is om dergelijke zaken uit te financieren. De post Onvoorzien is immers vooral een pot voor het college om onverwachte uitgaven uit te financieren.

De VOORZITTER: Ik merk dat verschillende leden willen interrumpen. Ik verzoek de staten hun interrupties wel goed te timen. Ik heb er een hekel aan wanneer een spreker halverwege een zin geïnterrupteerd wordt. Maar ik geef nu de gelegenheid voor een snel interruptierondje.

De heer DOHLE: Voorzitter. Ik bewaar mijn opmerkingen wel voor de tweede termijn.

De heer BLANKSMA: Het is voor de gedeputeerde misschien nog wel een beetje zoeken naar de rol van het college in het duale stelsel, maar volgens mij is het niet juist dat het college aan een motie waar een overgrote meerderheid van de staten voor is, begint te morrelen om die daarna over te nemen. Een overgrote meerderheid van de staten vindt het belangrijk dat wat in motie C wordt gevraagd voor 1 oktober wordt geregeld. Volgens mij is dat een termijn die, als de gedeputeerde echt zijn best doet, gehaald kan worden. Als de motie zoals die nu luidt, door de staten wordt aangenomen, dan heeft het college ervoor te zorgen dat de gevraagde inventarisatie er voor 1 oktober 2003 ligt.

Hetzelfde geldt voor motie B. Als de meerderheid van de staten met die motie instemt, dan dient het

college die motie gewoon uit te voeren. Het college dient zich binnen de door de staten aangegeven kaders te bewegen en doet het dit niet dan ontstaat er een probleem.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Engels voor het plaatsen van een interruptie en niet voor het houden van een betoog.

De heer ENGELS: Voorzitter. Ik wil alleen vragen of de heer Dijks niet meer wil zeggen dat de post Onvoorzien een potje voor het college is, over de besteding waarvan de staten het college niet meer moeten lastigvallen. Het budgetrecht van de staten strekt zich ook uit over de post Onvoorzien. De staten hebben het budgetrecht, zij stellen de begroting vast en besluiten ook over de invulling van de post Onvoorzien. Het college mag daarvoor voorstellen doen, maar de staten ook. Op dit punt zat de gedeputeerde dus niet helemaal goed.

De VOORZITTER: Ik verzoek de heer Dijks zijn betoog af te ronden.

De heer DIJKS: Op het punt van de post Onvoorzien verschillen de heer Engels en ik van opvatting. In de beleving van het college worden uit de post Onvoorzien echt die zaken, die onvoorzien waren, gefinancierd. Als bepaalde wensen van het college of de staten daaruit gefinancierd moeten worden, dan kunnen daarover afspraken worden gemaakt, maar de opvatting van het college was tot nu toe dat uit de post Onvoorzien geen uitgaven mogen worden gefinancierd die ook apart zijn begroot. Het college had immers anders niet het bedrag van € 75.000,-- hoeven begroten? Het college was van mening dat het verstandig zou zijn voor de financiering van wensen vanuit de staten een aparte post op te nemen.

Een verhoging van die post tot € 250.000,-- betekent een forse aanslag op de post Onvoorzien. Voor de volgende jaren kan het hogere bedrag gewoon op de begroting worden gezet, maar het moet dan wel uit de financiële ruimte gehaald worden.

Voorzitter. Als ik nu motie C ongewijzigd overneem en straks moet zeggen dat de termijn van 1 oktober niet kan worden gehaald dan vragen de staten of het college dat niet eerder had kunnen zeggen. Ik geef aan dat het college de motie wil overnemen, maar dat de termijn van 1 oktober wel erg kort is. Wij zullen er alles aan doen om die

termijn te halen, maar het college wil er niet op aangesproken worden wanneer die termijn niet wordt gehaald. Ik heb ook niet gezegd de motie te willen wijzigen, ik heb alleen gevraagd de motie zo te mogen vertalen dat 1 oktober niet een harde datum is. Als de staten hiermee instemmen, heeft het college geen moeite met de motie.

De heer BOERLAND: Uiteraard deel ik de mening van de heer Blanksma, want wij hebben de motie zelf ingediend. In de motie wordt gevraagd om een inventarisatie van wat er al op de plank ligt. De gedeputeerde hoeft dus niet opnieuw het wiel uit te vinden. Het gaat erom alles te verzamelen en te inventariseren en op grond daarvan met een voorstel te komen. Ik denk daarom dat wij op 1 oktober een voorstel kunnen verwachten.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek om schorsing van de vergadering. Mijn fractie wil de moties en het amendement graag even bespreken.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 12.16 tot 12.28 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

TWEEDE TERMIJN

De heer HUIZING: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben de schorsing gebruikt om de moties en het amendement te bespreken, maar ik wil beginnen met een algemeen punt.

Wij moeten ons ervoor hoeden dat het provinciale beleid via moties wordt vastgesteld. Ik heb een beetje de indruk dat het bijna een wedstrijd wordt wie de meeste moties indient en dat lijkt onze fractie geen goede zaak.

De heer HOLMAN: Hoe denkt de heer Huizing dan dat het beleid wel vastgesteld moet worden? Welke rol hebben PS daar dan in?

De heer HUIZING: Ik heb helemaal geen bezwaar tegen moties, want als het erop aankomt, is het zelfs de taak van PS met moties te komen. Maar als het over wezenlijke dingen gaat, moeten de voorstellen via de begroting of via een beleidsnotitie worden gedaan en niet via een motie. Voorkomen moet worden dat voor elk punt dat binnen het provinciaal bestuur bijna al bestaand

beleid is, een motie wordt ingediend. Dat bedoelde ik te zeggen, maar het indienen van een motie is uiteraard een zaak van degene die dat doet.

Met betrekking tot motie B kunnen wij ons vinden in de uitleg van de gedeputeerde en ook wij hebben aan deze motie geen behoefte.

Wat motie C betreft, daarin kan de fractie van de PvdA zich vinden. Aan amendement D hebben wij geen behoefte en dat amendement zullen wij dan ook niet steunen.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn toch wat teleurgesteld dat de fractie van de PvdA onze motie niet steunt. Mijn conclusie na het horen van het verhaal van de heer Huizing in eerste termijn was, dat wij toch aardig op één lijn zaten. PS willen graag het beleid voor Drenthe uitzetten. Hoe doen zij dat? Door op de Statenagenda keuzes te maken. Hoe worden die keuzes dan onderbouwd? Via een financiële indicatie. Als GS vooruitlopend op de begroting die indicatie geven, kunnen de staten daarmee bij het vaststellen van hun Statenagenda in de vergadering van september rekening houden. PS moeten zichzelf serieus nemen en daarom hebben wij deze motie ingediend. Tot nu toe was het zo dat GS de prioriteiten stelden en dat PS daarop konden reageren. Wij willen graag weten waar de prioriteiten van PS liggen, want in de huidige economische omstandigheden is het heel lastig keuzes te maken. Maar het kan best nog zo zijn, dat wij dezelfde keuzes maken als GS. Dat kan, maar het kan ook best net de andere kant opgaan. Ik denk dat de PvdA zichzelf nu de mogelijkheid ontnemt daar serieus op in te gaan en dat vind ik heel erg jammer.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik ben maar even naar het spreekgestoelte gelopen om nog enige extra bedenktijd te hebben, want enige gevoeligheid begint zich nu toch wel af te tekenen. Wat de fractie van de VVD wil is eigenlijk hetzelfde als zojuist door mevrouw Mulder is verwoord. Wij willen op het moment dat de Statenagenda wordt besproken, enig zicht hebben op de financiële repercussies van al die posten. Wat ons betreft hoeft het geen uitgebreid verhaal te worden, maar wel een gefundeerde inschatting. Waar gaat het nu eigenlijk om? De conceptagenda komt in september naar ons toe, die wordt in oktober vastgesteld en in november volgt de begrotingsbehandeling. Qua data schurken al die

zaken nogal tegen elkaar aan en ik snap eerlijk gezegd niet waarom die zaken niet over elkaar heen gelegd kunnen worden, zodat er geen conflict is. Ik denk ook dat wij van het college mogen vragen hierin mee te denken. Daarom stel ik een tussenoplossing voor.

De doorrekening van het programma maakt het college toch en ik kan mij voorstellen dat de uitkomst daarvan gewoon wat eerder in de richting van de staten wordt gebracht, zodat de staten bij de discussie over de Statenagenda over dat cijfermateriaal kunnen beschikken. Wat ons betreft hoeft niet het hele Collegeprogramma doorgekend te worden, want dat is een omvangrijke exercitie, het gaat om die punten die zo meteen ook daadwerkelijk voorgesteld gaan worden, aangevuld met wat de staten voorstellen. In grote lijnen zullen de staten het college wel volgen en het zal dan om slechts enkele extra punten gaan. Wij vragen het college een doorrekening van die punten.

Ik hoop dat ons verzoek helder is en dat wij nu niet door miscommunicatie weer langs elkaar heengaan. De essentie is dat het moment dat er over de Statenagenda wordt gesproken, er enig zicht moet zijn op de getallen en dat wij weten waarover wij praten. De VVD vindt dat van belang.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Het gaat er dus om dat op het moment dat de Statenagenda voorligt, ook de cijfers van de begroting beschikbaar zijn. Het gaat dus om de balans tussen die twee momenten. Een afzonderlijk traject is dus eigenlijk overbodig.

De heer DOHLE: Natuurlijk. Ik neem tenminste aan dat er een doorrekening komt. Wat mij betreft hoeft niet een apart traject te worden gevolgd. Het gaat om het praktische nut van die cijfers en absoluut niet om een nieuw document. Wij moeten er ook geen hogere status aan willen geven dan het heeft. Het gaat erom dat er een intentie is. Men is nu al bezig met die doorrekening en ik kan mij voorstellen dat het college bij het bepalen van zijn standpunten die doorrekening al lang en breed klaar heeft.

De heer VEENSTRA: Dus als we vroegtijdig kunnen beschikken over die doorrekening is het probleem opgelost?

De heer DOHLE: Absoluut. Ik wil het college daarom vragen in die zin ietsje minder strikt te zijn in zijn afweging. In dat geval is er geen sprake van afwijzing maar van overbodigheid van de motie. Dat lijkt mij ook de oplossing van dit conflict.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Het gaat erom dat wij heel gefundeerd onze keuzes kunnen maken en wat ons betreft kan het woord "conflict" dan ook achterwege worden gelaten. Waar het om gaat is wie uiteindelijk de keuzes maakt, GS of PS. Die vraag ligt aan deze motie ten grondslag. Ik roep alle partijen van harte op in ieder geval dat idee te ondersteunen omdat wij dan met elkaar op een goede kaderstellende manier bezig kunnen zijn.

De heer VEENSTRA: Eigenlijk ligt dus de vraag aan GS voor om in een vroegtijdig stadium met een doorrekening richting 2004 te komen.

De heer DOHLE: Ik ruik nu toch weer miscommunicatie, want de inbreng van mevrouw Mulder komt erop neer dat de staten zelf wel over de prioritering besluiten en dat, willen zij dit goed kunnen doen, het niet anders kan dan dat het totale Collegeprogramma doorgerekend moet worden. Als dát de uitleg is, dan krijgen wij echt een probleem.

Mevrouw MULDER: Maar het gaat alleen maar om een indicatie.

De heer DOHLE: Ja goed, maar wat is een indicatie. Het betekent gewoon dat van de dingen die niet worden aangepakt en die wel zijn doorgerekend al het werk gewoon in de prullenbak verdwijnt, want als een punt een jaar later wel wordt opgepakt, moet de doorrekening gewoon overgedaan worden. Wij moeten wel een beetje concreet blijven en niet allerlei werk voor niets laten doen.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. In het kader van de prioritering heeft de heer Dohle volkomen gelijk, want het is dan belangrijk te weten wat het allemaal kost, maar is het niet zo dat wanneer je gerichte keuzes wilt maken, je min of meer globaal de cijfers moet kennen. Ik ben het met mevrouw Mulder eens dat wanneer die cijfers duidelijk zijn, er heldere keuzes kunnen worden gemaakt.

De heer DOHLE: Daarom zei ik ook te verwachten dat de staten in grote lijnen de door het college voorgestelde begroting zullen volgen, maar wellicht op een aantal punten aanvullende wensen kenbaar maken. Die punten moeten dan doorberekend worden. Praktisch gezien is de uitkomst dan hetzelfde maar dan is voorkomen dat heel veel werk voor niets is gedaan. Maar eigenlijk moet het college dit allemaal uitleggen. Hoe belangrijk vindt de VVD dit nu allemaal? Wij vinden dit erg belangrijk en wanneer het college in zijn aanvankelijke houding volhardt, zal de VVD motie B steunen.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter. Ik zal naar aanleiding van de discussie tussen de verschillende fracties over motie B nogmaals proberen uit te leggen wat de intentie is van het college, een intentie die ik overigens ook al in de commissie heb verwoord.

Bij de aanbidding van het Collegeprogramma is gezegd dat bij de begroting 2004 nadere voorstellen worden gedaan met betrekking tot de consequenties, ook in relatie tot het rijksbeleid. Dat staat nog steeds.

De heer Dohle zegt dat het niet de bedoeling van zijn fractie is dat bepaalde zaken over elkaar heen worden gedaan en dat is ook precies de mening van het college. Op het moment dat het college beschikt over de cijfers van het Rijk en die intern zijn vertaald zal voor de periode 2004 tot en met 2007 een aantal voorstellen gepresenteerd worden. De staten kunnen daarin zelf prioriteiten aangeven.

Het college werkt niet naast de staten, want ook in het duale stelsel heeft het provinciebestuur er alle belang bij dat het programma van het college en de agenda van de staten met elkaar matchen. Het college zou toch op zijn achterhoofd gevallen zijn als het daarvoor niet enig oog had? Zodra wij informatie hebben die geënt is op de rijksbegroting, onze eigen begroting en het Collegeprogramma zullen wij daarover graag met de staten van gedachten wisselen. De staten moeten zich wel goed realiseren dat het nu eind mei is. De vakanties beginnen zo meteen en dan is er nog maar weinig tijd. Maar zodra wij gegevens hebben die wij interessant vinden voor een gedachtewisseling met de staten, zullen wij daarmee komen. Daarvoor heb ik geen aparte motie nodig, want dat is gewoon een zaak van fatsoenlijk besturen.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Dat was nu juist de kern van mijn betoog.

De heer BLANKSMA: Voorzitter. Het is op langere termijn de bedoeling dat de staten in het voorjaar meer richting geven aan de totstandkoming van de begroting. Dat kan dit jaar nog niet in volle omvang. Wat in de motie wordt gevraagd is, als het ware vooruitlopend op wat op langere termijn zal gebeuren, ons in ieder geval wat eerder te informeren over de manier waarop het college bezig is met stellen van prioriteiten. Dat geeft ons de gelegenheid ons nog wat eerder voor te bereiden op wat in het najaar op ons afkomt. Dat is het enige wat wij vragen. Wij lopen dus vooruit op wat op langere termijn gaat gebeuren, namelijk dat de algemene beschouwingen, waarin richting wordt gegeven aan de voorbereiding van de begroting, in het voorjaar worden gehouden.

De heer DIJKS: Voorzitter. Daarvoor heb ik geen motie nodig. Daarvoor zal het college op het juiste moment en op de gebruikelijke wijze met de staten in discussie gaan.

De VOORZITTER: Ik stel voor de beraadslaging te sluiten.

De heer DOHLE: Voorzitter. Ik verzoek u de vergadering enige minuten te schorsen voor overleg.

De VOORZITTER: Ik dring er wel op aan de schorsing kort te houden, want ik probeer de staten een middagvergadering te besparen. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 12.44 uur tot 12.52 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de heer Dohle.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben de indruk dat de standpunten dicht bij elkaar liggen, maar dat de communicatie onder de druk van het moment lastig is. Wij verzoeken daarom het CDA de behandeling van de motie te willen aanhouden tot de eerstvolgende vergadering van de Statencommissie BFE. Dat geeft ons de mogelijkheid alles op een rijtje te zetten en dan weten de fracties ook dat zij allemaal over hetzelfde spreken.

De VOORZITTER: Het verzoek is derhalve om de motie van de agenda af te voeren.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij moeten dit even bespreken en daarom verzoek ik u de vergadering even te schorsen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 12.54 uur tot 12.57 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij proeven dat de VVD het eigenlijk wel met ons eens is en daarom willen wij op dit moment de motie wel terugnemen. De motie zal dan geagendeerd worden voor de eerstvolgende vergadering van de Statencommissie BFE.

De VOORZITTER: Omdat motie B van de agenda is afgevoerd, maakt zij geen deel meer uit van de beraadslagingen.

Ik sluit de beraadslagingen.

In stemming komt motie C.

Motie C wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt amendement D.

Amendement D wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van D66, het CDA en de OPD voor aanvaarding van het amendement hebben gestemd doch de overige fracties daartegen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

2. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 13/6.3/2003002867, Upgrading TT-circuit Assen, fase 4

(statenstuk 2003-58)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 14 mei 2003.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Bos, sorry de heer Boer, maar ik was even in de war, omdat de oom van de heer Boer, namelijk Jan Bos bij mij op het Kabinet werkt en mij zojuist vroeg hoe zijn neef het had gedaan.

De heer BOER: Mijnheer de voorzitter. De meisjesnaam van mijn vrouw is Bos en ik heb drie schoonzussen die Bos heten en ik ben er dan ook wel aan gewend dat men mij Wim Bos noemt.

De PvdA stemt voorwaardelijk in met het voorstel om € 150.000,-- bij te dragen aan het realiseren van fase 4 van de upgradering van het TT-circuit. Met name de aanleg van de bufferzone tussen het circuit en het Witterveld en het verder verbeteren van de infrastructuur rondom het circuit hebben onze goedkeuring. Wij zijn van mening - het CDA en de VVD delen die mening - dat het TT-circuit zorgt voor een enorme toeristische en economische impuls.

Deze impuls geldt voor de provincie Drenthe, maar met name ook voor de gemeente Assen. Vandaar onze vraag in de commissie in hoeverre de gemeente Assen bijdraagt aan deze upgradering. In de eerste drie fases van de upgradering heeft de gemeente Assen net als de provincie een bedrag van € 900.000,-- bijgedragen.

Navraag bij de gemeente Assen heeft ons geleerd dat de onderhandelingen voor wat betreft een bijdrage van ook € 150.000,-- op dit moment in volle gang zijn. Dat deze onderhandelingen nog niet zijn afgerond, is een gevolg van een verschil van mening over de overdracht van gronden in de bufferzone.

Voorzitter. Een bijdrage van de gemeente Assen aan fase 4 wordt in dit statenstuk niet besproken, het gaat nu alleen om een verzoek om een bijdrage van de provincie. Toch vinden wij het van groot belang dat ook de gemeente Assen bijdraagt.

Een en ander betekent dat de fractie van de PvdA voorwaardelijk akkoord gaat het met verzoek van het TT-circuit voor deze bijdrage uit het Fonds flexibel beleid.

De VOORZITTER: Ik wens de heer Boer van harte geluk met zijn maidenspeech en ik zal zijn oom Jan zeggen dat hij het goed heeft gedaan.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Wij constateren dat investeringen in voorzieningen als het circuit, lonen. Het circuit heeft een unieke meerwaarde voor onze provincie en zowel het bezoekersaantal als het economisch belang is door onze investeringen sterk gestegen.

Het voorstel is ook een goed voorbeeld van proactief handelen door het college. Op zijn initiatief zijn partijen bij elkaar gekomen, zijn plannen ontwikkeld en is een aanzienlijke hoeveelheid Kompas-geld binnengesleept. Dat is belangrijk, want Drenthe is nu ook weer niet zo rijkelijk beedeeld met Kompas-middelen. Dit resultaat zou dan ook een aanzet moeten zijn tot meer proactief handelen.

Ik kan mij aansluiten bij de woorden van de heer Boer. In de commissie heb ik nog gezegd dat er een prachtig onderzoeksrapport ligt van het bureau DTV, waarin bespiegelingen voor de komende jaren zijn gemaakt, maar waarin bedreigingen niet aan bod komen. Ik heb gewezen op het mogelijk wegvallen van de tabaksreclame en wie schetste mijn verbazing toen hiervan de volgende dag al met grote letters in de krant melding werd gemaakt. Ik hoop dat dit niet naar aanleiding van mijn opmerking hierover was, want inmiddels is dit gevaar als gevolg van het optreden van het bestuur van het circuit alweer geweken, maar hieruit blijkt wel dat het een gevoelig punt is. Het lijkt mij van belang dat DTV in het tweede deel van zijn onderzoek dit gevaar "meeneemt". Ik kan niet in de portemonnee van het bestuur van het circuit kijken en ik weet dus niet of een dergelijke tegenvaller opgevangen kan worden, maar in het rapport staat in ieder geval dat het circuit qua financiering van de vierde fase aan zijn maximum zit - en van dergelijke zaken hebben wij al meer negatieve dingen meegemaakt - terwijl het bestuur nog wel grote ambities heeft voor de verdere upgradering van het complex.

Een ander positief punt is dat wij nu met € 150.000,-- een investering van bijna € 10 miljoen lostrekken. Die verhouding zien wij niet vaak voorbijkomen en wat dat betreft hulde voor dit voorstel.

De VVD heeft zich altijd sterk gemaakt voor het circuit en zij steunt derhalve dit voorstel van harte. In de commissie hebben wij nog gevraagd welke evenredige bijdrage de gemeente Assen dan wel in gedachten had, want uit de stukken konden wij dat niet opmaken. Maar ook in de commissie is geen antwoord op die vraag gekomen.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Zoals iedereen kan verwachten van de fractie van GroenLinks zijn de milieueffecten bij onderwerpen als het TT-circuit voor ons erg belangrijk. Omdat ook het circuit zich moet houden aan de regels die daarvoor gelden, zijn wij bijzonder kritisch als het gaat om het toepassen van die regels. Vandaar dat een belangrijke voorwaarde voor onze goedkeuring is dat alsnog wordt voldaan aan alle milieuaspecten. Wij hebben daar onderzoek naar gedaan en zijn tot de conclusie gekomen dat een aspect van de milieueffecten nog niet volledig geregeld is, namelijk de groei van de bezoekersaantallen en de effecten daarvan op het verkeer. Wij zouden onze goedkeuring aan het voorstel kunnen geven wanneer alle milieuaspecten goed geregeld waren. Naar ons idee is dat nog niet het geval en naar onze mening moet dat gebeuren voor de uitvoering van de upgradering plaatsvindt en wij daarover geïnformeerd zijn.

Wij vinden het goed beleid dat als het om dergelijke zaken gaat de verdeling van de bijdragen over de provincie en de gemeente fifty/fifty is. Dat is onze tweede voorwaarde voor de toekenning van provinciale gelden op dit punt.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Het gaat in dit stuk om het opwaarderen van een nationaal en internationaal project. De verantwoordelijken hebben niet, zoals bij andere projecten wel eens het geval is, een wanprestatie geleverd, verre van dat. De vraag is altijd wat wij voor onze bijdrage terugkrijgen, of het project zichzelf kan bedruipen en of sponsoren de mogelijkheid van toezicht hebben. Dit alles vraagt om duidelijke afspraken nu en naar de toekomst toe.

Drents Belang kan op grond van het stuk en de onderliggende informatie akkoord gaan. Wij zijn wel benieuwd wanneer de noordlus - volgens mij moet die er ook nog komen - gerealiseerd kan worden.

Als noot wil Drents Belang het college meegeven eens over het volgende na te denken. Het is al langer bekend dat de sport in het algemeen niet zonder sponsoring kan. Als de politiek zich roomser gaat opstellen dan de paus en het onmogelijk maakt dat door de ondernemerswereld gelden beschikbaar worden gesteld ten behoeve van het circuit - het gaat in dit geval wel om € 6,5 miljoen - dan is het redelijk dat diezelfde politiek voor vervangende gelden zorgt en dan ook zelf bijdraagt. Wil de politiek dit niet dan moet hij, gelet op de

uitstraling, de werkgelegenheid en de impulsen, groen licht geven voor sponsoring.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. De vraag over de bijdrage van Assen is ook in de commissie gesteld. Ik heb het antwoord daarop toen niet aangehouden, maar gezegd dat de gemeente Assen € 150.000,- bijdraagt en dat, als het anders is, ik de staten zou informeren. Dat laatste heb ik niet hoeven doen, want het is helder dat de gemeente Assen ingeboekt is voor € 150.000,-. Nu begrijp ik dat daar nog wel wat discussie over is en wat mij betreft spreken wij nu uit dat de provincie haar bijdrage levert op voorwaarde dat Assen het ook doet. Als blijkt dat binnen het gemeentehuis van Assen ineens heel andere zaken aan de orde zijn dan kom ik wel met een aangepast voorstel bij de staten terug, want ik ga uit van de afspraken die wij tot op heden met de gemeente hebben gemaakt.

De heer Blanksma is nog even op de milieuaspecten ingegaan. Hij constateert dat het bezoekersaantal zal groeien. Het is helder dat die groei effecten heeft op de verkeersafwikkeling, maar het is de vraag of dit aspect binnen de milieuvergunning moet worden geregeld. Ik kan dat op dit moment niet helemaal beoordelen, maar volgens mij is dat niet het geval. Wat nu plaatsvindt past binnen de vergunningen die het circuit heeft.

De heer BLANKSMA: Mijn informatie is anders.

De heer SCHAAP: Ik wil het best nazoeken, maar de informatie die ik heb is dat de uitbreiding past binnen de milieuvergunning. Is dat niet het geval, dan krijgt de heer Blanksma daar bericht over. Zo simpel is het.

De dreiging van het wegvallen van de tabaksreclame moet door het bestuur van het TT-circuit wel serieus genomen blijven worden.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

3. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 15/6.14/2003002796, Cofinanciering INTERREG-project Oranjerie en completeren tuin De Buitenplaats te Eelde

(statenstuk 2003-59)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 7 mei 2003.

De heer REUKEMA: Mijnheer de voorzitter. Het CDA is er groot voorstander van bewezen economische potentie in brede zin optimaal te benutten. Kortom: benut de kans wanneer deze zich voordoet.

De Buitenplaats in Eelde is naar onze mening in meer dan een opzicht een high potential. De Buitenplaats is niet alleen in cultureel opzicht de moeite waard, maar kan ook op het terrein van recreatie en toerisme in onze regio een kwaliteitsrol van formaat vervullen. In dit verband wil ik wijzen op een Chinees gezegde dat luidt: "Kwaliteit bestaat uit duizend kleine dingen". Ook vanmorgen is dat weer heel duidelijk geworden. Juist binnen een nationaal stedelijk netwerk als Groningen-Assen vervult een voorziening als de Buitenplaats met oranjerie en stijtuinen een multiculturele rol van betekenis. Deze betekenis kan binnen het stedelijk netwerk nog aanzienlijk groeien door arrangementen aan te gaan met onder andere het Drents Museum, het Groninger Museum en wat nog rest van de Hortus Botanicus in Haren. Het grensoverschrijdende karakter van provincies en zelfs de nationale grens met de koppeling met het Gartenpavillon in Aschendorf voegt hier absoluut een dimensie aan toe en past volledig in het schaaldenken van mijn partij. Wij pleiten in dit verband voor het vermarkten van een palet van cultuurtoerisme in deze regio. De CDA-fractie is er voorstander van het bedrag van € 75.000,-- beschikbaar te stellen op voorwaarde dat ook de gemeente Tynaarlo instemt met de haar gevraagde bijdrage. Tevens ziet het CDA de subsidie graag gekoppeld aan een resultaatsverplichting voor het management om het voorgestelde arrangement van cultuurtoerisme in het bedrijfsplan en de begroting van De Buitenplaats te verankeren.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Onze fractie kan in principe instemmen met het voorstel tot het completeren van de tuin van De Buitenplaats en het bouwen van een oranjerie. Deze uitbreiding zal naar onze mening de kwaliteit en kwantiteit van het aantal bezoekers ten goede komen. De uitbreiding richt zich op exposities, podiumvoorstellingen en op presentaties en volgens ons

is dat allemaal zeer goed meetbaar. Wij verwachten dan ook een verantwoording achteraf. In de commissie is nog even gesproken over het ontbreken van een museumnota. De museumregistratie die het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden biedt daarvoor naar onze mening een heel goede basis.

Daarnaast heeft het college toegezegd voor de komende budgetperiode met een beleidsvisie te komen. Maar het ontbreken van een museumnota blijven wij een belangrijk punt vinden en in de commissie willen wij een aanzet geven tot een discussie daarover. Het wordt dus vervolgd.

De VOORZITTER: Ik wens ook mevrouw Smith van harte geluk met haar maidenspeech.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik nog nooit in De Buitenplaats ben geweest, maar ik heb inmiddels begrepen dat dit museum in Eelde wordt bezocht door een select gezelschap van kunstliefhebbers.

Uit het statenstuk blijkt dat het museum vooral zijn interne commerciële belangen graag met gemeenschapsgeld gesubsidieerd ziet. De LPF voelt daar niet zoveel voor. Het museum is in de huidige situatie al levensvatbaar genoeg en het magere zogenaamde spin off-effectenonderzoek wordt mede als onderbouwing aangevoerd om vooral akkoord te gaan met het gevraagde subsidiebedrag. Als De Buitenplaats nu bijvoorbeeld had aangegeven dat het entreekaartje goedkoper zou worden dankzij de voorgestelde investering dan zouden wij wellicht wat minder moeite met het voorstel hebben gehad, omdat dan wellicht een veel breder publiek zou worden bereikt. Voorzitter. Wij gaan niet akkoord met dit voorstel.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Drents Belang gaat na lezing van de onderliggende stukken akkoord met het voorstel. Wij nemen aan dat de gemeente Tynaarlo de gevraagde € 25.000,-- ook beschikbaar stelt. Het feit dat deze investering voor de komende magere jaren een extra impuls en dus extra inkomsten kan betekenen, maakt ons zeer content met dit initiatief.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot de bijdrage van de gemeente Tynaarlo kan ik kort zijn. Daarvoor geldt hetzelfde

als voor de bijdrage van Assen bij het vorige voorstel.

In de commissie heb ik al gezegd dat er een vervolg moet komen op de Contourennota. De bedoeling is dat er een uitwerking van het cultuurterrein zal plaatsvinden en de musea zullen daar onderdeel van zijn. Dat punt komt terug en uiteraard voordat de volgende budgetperiode begint, hetgeen wel betekent dat wij nog even de tijd hebben.

Ik meen met deze reactie ook tegemoet te zijn gekomen aan de opmerking van de heer Reukema dat de inbedding groter moet zijn dan alleen De Buitenplaats. Het lijkt mij helder dat wij de komende jaren zullen proberen de zaak beter de vermarkten, maar dat is toch voornamelijk een verantwoordelijkheid van De Buitenplaats zelf. Maar het spreekt voor zich dat de provincie in haar beleid ten aanzien van het cultuurtoerisme hiermee ook rekening houdt.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college, onder de aantekening dat de fractie van de LPF geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

4. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 17 april 2003, kenmerk 2003003877, Aanwijzing leden algemene ledenvergadering Interprovinciaal Overleg

(statenstuk 2003-64)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 14 mei 2003.

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat op voordracht van de fracties de navolgende leden worden voorgedragen om zitting te nemen in de algemene ledenvergadering van het IPO: de heren Veenstra, Dohle, Reukema, Langenkamp en Kloos. Als plaatsvervangers worden voorgedragen mevrouw Huisman, de heren Boerland en Jonker en mevrouw Smith.

Ik neem aan dat de zojuist voorgestelde leden hun benoeming aanvaarden. Naar mij blijkt is dit het geval. Zij zijn bij dezen benoemd verklaard. Ter informatie van de staten deel ik nog mee dat de eerste algemene ledenvergadering van het

IPO niet op 26 juni maar op 24 september zal worden gehouden.

5. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 9/6.6/2003001923, Bestedingsvoorstel gebundelde doeluitkering 2003

(statenstuk 2003-60)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit van 12 mei 2003.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Het gaat om een aantal projecten op het gebied van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en openbaar vervoer ten bedrage van ongeveer € 3,5 miljoen. Juist in deze sector zal er bezuinigd gaan worden. Kan het college, c.q. de gedeputeerde aangeven waar de prioriteiten zullen worden gelegd? Gelet op het tijdstip stel ik voor het antwoord op deze vraag mee te sturen met de eerstvolgende zending van stukken.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Drents Belang was enigszins verbaasd over dit voorstel. Gevraagd wordt een bestedingsvoorstel ten bedrage van ruim € 3,4 miljoen goed te keuren zonder dat duidelijk is aan wat. Niet duidelijk is wanneer en waar gelden gaan naar projecten die de veiligheid in de provincie Drenthe moeten opwaarderen. We geven het college dus een slordige € 3,4 miljoen met de boodschap dat het maar moet zien wat het ermee doet. Zijn er geen projecten, dan is dat jammer, maar dan kunnen wij met de rente van het geld weer andere dingen doen. Eigenlijk zeggen wij dus dat het college als een vervroegde sinterklaas de boer op kan. Voorzitter. Wij stellen het op prijs driemaandelijks een tussenrapportage te ontvangen van hoeveel projecten zijn aangemeld en wat uitvoering ervan ons kost. Als het moeilijk is om aan goede projecten te komen dan weet ik er nog wel een. Tussen Donderen en Yde moet eigenlijk vanwege de voor met name schoolkinderen onveilige situatie een fietspad worden aangelegd. Ik geef de tip maar even door, zodat daar in dit huis naar gekeken kan worden. Met de toezegging van een tussentijdse rapportage kunnen wij akkoord gaan met dit voorstel.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Wanneer de heer Kloos het verslag van de commissievergadering naleest, weet hij exact hoe de prioriteit wordt vastgesteld. Dat gebeurt in overleg met de gemeenten en gebaseerd op wat door de staten is vastgelegd in het Provinciaal verkeers- en vervoersplan en de bijbehorende prioriteitstelslijsten. Er is een zeer omvangrijke lijst van projecten, die gescreend worden op die prioriteiten en die nu zullen worden uitgevoerd. Daarnaast is er nog een lange lijst met reserveprojecten. Er is dus geen sprake van dat wij bij de deuren langs zouden moeten met de vraag of men alsjeblift nog een projectje heeft. Dat is ver bezijden de realiteit.

De heer KLOOS: De heer Swierstra zegt nu dat ik de stukken maar beter moet lezen, omdat daar heel wat informatie uit te halen is. Maar in de stukken lees ik ook dat een bedrag van € 750.000,-- aan rente over de afgelopen jaren is toegevoegd. Dat wil zeggen dat er een pot van ongeveer € 15 miljoen moet zijn geweest. Ik vind het de vraag of wanneer geen projecten worden aangeleverd, wij wel door moeten gaan met de financiering.

De heer SWIERSTRA: Het antwoord op die vraag is ja, omdat er talloze projecten zijn waaraan wel behoefte is maar die op een bepaald moment nog niet uitgevoerd kunnen worden omdat de cofinanciering dan wel planologische regelingen ontbreken of omdat er nog technische problemen zijn. De staten hebben expliciet besloten dat aan deze gelden de rente wordt toegevoegd. De reden daarvoor is dat het geld niet uitsluitend van de provincie is - ik heb dat in de commissie ook uitgelegd; het staat in het verslag - maar dat het om gemeenschappelijk geld gaat dat door het Rijk is gedecentraliseerd aan de regio, zijnde gemeenten en provincie samen. Het is dus ook gemeentelijk geld, dus geld van derden en dat is de reden waarom de staten nadrukkelijk hebben gezegd dat van het overblijvende geld de rente moet worden toegevoegd. Dat is ook hartstikke nodig, omdat er veel en veel te weinig geld is om alle noodzakelijke en wenselijke projecten die door gemeenten worden aangedragen en die passen binnen het provinciale beleid, uit te voeren. Er is dus geen enkele reden om van het voorstel af te wijken. De commissie was ook unaniem in haar standpunt om dit stuk de A-status te geven.

In de commissie heb ik al aangegeven dat de minister heeft besloten de zogenaamde Samen Werken Aan Bereikbaarheid(SWAB)-gelden, een ophoging die jarenlang heeft plaatsgevonden, niet langer door te laten gaan. Op dit moment vindt nog overleg plaats over de vraag of dat geld er niet toch weer bij moet. De provincies en gemeenten zijn van mening dat het er in ieder geval voor 2003 bij hoort. Mocht daar uiteindelijk geen sprake van zijn, dan betekent dat dat er een nadere prioriteitstelling moet komen. Dat zal dan langs twee lijnen moeten gebeuren: in de eerste plaats zal moeten worden bekeken of er in overleg met de desbetreffende gemeenten ruimte kan worden gevonden in onderuitputting van enkele projecten zodat dat wat voor het komende jaar met de gemeenten is afgesproken, alsnog gerealiseerd kan worden en als daar onvoldoende ruimte in zit, zal gewoon de streep van reserveprojecten een eindje naar boven worden gehaald en verdwijnen enkele projecten die nu op de gewone lijst staan naar de reservelijst om volgend jaar eerst aan de beurt te komen. Als dit gebeurt, zal hierover met alle betrokkenen overleg worden gevoerd en de staten zullen geïnformeerd worden over het uiteindelijke effect van die bezuiniging.

TWEEDE TERMIJN

De heer KLOOS: Voorzitter. Ik heb gevraagd naar een tussentijdse rapportage ten aanzien van de aangemelde projecten.

De heer SWIERSTRA: Voorzitter. Ik zie geen aanleiding om nog meer bureaucratie te plegen omtrent de voortgang van projecten. Wanneer de heer Kloos wil weten hoe het met een project staat, is een telefoontje naar het provinciehuis voldoende om antwoord te krijgen.

De heer KLOOS: Dat wil dus zeggen dat de heer Swierstra een vrijbrief krijgt met betrekking tot een bedrag van € 3,4 miljoen.

De heer SWIERSTRA: De staten hebben besloten bepaalde bedragen ter beschikking te stellen. De staten hebben het recht en de plicht om het geld dat het Rijk ons toeschuift van een fiat te voorzien. Dat doen de staten op basis van het voorstel dat nu voorligt. Het is een zeer goed onderbouwd voorstel, dat in de commissie zeer uitvoerig is besproken. Er wordt op hetzelfde stramien voort-

gewerkt dat de afgelopen jaren is gehanteerd, waarbij nooit enig probleem naar voren is gekomen. Er is geen sprake van dat wij voor sinterklaas gaan spelen. Nee, het is allemaal aan afspraken en regels gebonden en de staten nemen zelf een beslissing.

De heer KLOOS: Uiteindelijk zitten wij hier natuurlijk ook om een controlerende taak uit te voeren en kaders te stellen. Als ik dus vraag om een tussentijdse rapportage van projecten die zijn aangemeld dan is die vraag legitiem, omdat zij past binnen mijn controlerende taak als lid van de staten.

De heer SWIERSTRA: Het staat de heer Kloos volledig vrij dit voorstel te doen, maar het college is van oordeel dat er geen aanleiding is om nog weer extra rapportages te laten maken, omdat alle informatie in de stukken staat. Als de heer Kloos tussentijds informatie wil, kan hij met het provinciehuis of met een van de gemeenten bellen en dan vraagt hij naar de stand van zaken van project X of Y. Het is niet simpeler en ook niet ingewikkelder.

De heer KLOOS: Omdat ik geen toezegging heb gekregen, zal ik tegen het voorstel stemmen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college, onder de aantekening dat de fractie van Drents Belang/DOP geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

6. Het voorstel van gedeputeerde staten van 17 april 2003, kenmerk 14/6.7/2003002902, conceptontwerpbegroting 2004, concept-meerjarenbegroting 2004-2007, concept-jaarrekening 2002 en concept-Jaarverslag 2002 Interprovinciaal Overleg

(statenstuk 2003-62)

7. Het voorstel van gedeputeerde staten van 17 april 2003, kenmerk 15/4.1/2003003710, benoeming nieuwe accountant van de provincie Drenthe

(statenstuk 2003-63)

met het op deze punten betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 14 mei 2003.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten telkens overeenkomstig het voorstel van het college.

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee aan het einde van onze beraadslagingen gekomen. Ik wijs de staten nog op de SIS-inloopsessie die in de Mediabrink wordt gehouden en waarover zij eerder zijn geïnformeerd.

K. Sluiting

De VOORZITTER: Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 13.28 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 17 september 2003.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 26 mei 2003 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 32 De heer SCHAAP zegt toe de staten te informeren als de uitbreiding van de bezoekersaantallen aan het TT-circuit niet past binnen de huidige milieuvergunningen.
- 35 De heer SWIERSTRA zegt toe dat de staten geïnformeerd zullen worden over de uiteindelijke effecten van de bezuiniging op de SWAB-gelden.

cs/wa/coll.re